

Kako je pred desetletji Istra trgovala s Trstom

Iz knjige Socialnogeografski problemi na koprskem podeželju Julija Titla — o knjigi poročamo na drugem mestu na tej strani — ponastavljamo del poglavja, ki govori o povezanosti koprskega podeželja s Trstom in drugimi tržišči. Omenjeni smo samo na trgovino s kmetijskimi pridelki konec 19. in v začetku 20. stoletja.

Koprška agrarna pokrajina pripada sicer že po svoji naravi k neposrednemu ekonomskemu zaledju Trsta. Toda močnejše se je povežala s Trstom šele postopoma. Ne smemo prezeti, da priključitev Istre in Benečije k Avstriji konec 18. stoletja ni mogla teh krajev izrazito preusmeriti Trstu. Čeprav je sicer po letu 1815 Trst vidneje pritegoval Milje, Koper, Izolo in Piran v njihovem najbližjem zaledju, pa je vendar pomanjkanje prometnih poti še nekaj časa izoliralo ostalo Istro od Trsta (10.166). Zaradi tega so tržišča nakupovalci iskali h rano v Furlaniji in Benečiji.

Pač pa se je okoli leta 1850 pričel živahnejši promet med obalnimi mesti, neposrednim zaledjem teh mest ter Trstom, ki se je tedaj, v dobi napredujoče paroplovbe, pričel naglo razvijati ter se je njegovo prebivalstvo povečalo od 80.414 v letu 1857 na 178 tisoč 599 v letu 1900.

Posebno živahen promet se je tedaj razvil med Trstom ter med Koprskimi okoličinami. S Koprskima se prodajali v Trst sol, vino, maslo, sir, slanino, loj, volno, kožo in svilo. Koprška luka pa je okoličarji posredovala uvoženo žito, stročnice, živino, spečerjico, tekstil in tekstilne izdelke ter steklene in lončene predmete. Večino uvožene blaga so potrošili v samem Koprju saj je v zaledju prevladovalo še naravno gospodarstvo. V Koprski okolici so večino svojih potreb krili z domačo proizvodnjo. Iz takratnega sodnega okraja Piran pa so izvažali v Trst vino, olje, slane ribe, živalske kože, loj, les za kurjavo ter nekaj gradbenega lesa za ladje in gradbeni les, kolonialno blago ter različne industrijske proizvode (2,85).

TRGOVINA S KMETIJSKIMI PRIDELKI KONEC 19. IN V ZAČETKU 20. STOLETJA

Trgovina s vinom in sadjem. Iz koprskih pokrajin je šel v Trst že pred propadom vinogradništva zelo živahen promet z vinom. Pozneje se je zaradi vzrokov, ki smo jih že opisali, trgovina preko Trsta razširila vse do Francije. Tej konjunkturni dobi je sledila kriza vinogradništva, ki je trajala vse do konca 19. stoletja; promet z vinom je bil tedaj minimalen. Po obnovi vinogradov se je pridelavec vnašal izredno dvignili; prodaja vina je bila usmerjena predvsem na tržišči trg. Namreč vina so iz Izole prodajali v Trst, le prav malo drugam. Nasprotno pa so večji del prodane vina, ki je šel skozi piransko pristanišče, začeli pošiljati v notranjost tedanje monarhije. Mimo tega so prihajali kupci iz različnih krajev z vozovi sami po vino; v letih vinskih kriz so ga namreč vinogradniki točili tudi doma v osmičah (vinočičih) po izredno nizkih cenah, s katerimi niso krili niti proizvodnih stroškov. V Pridvoru, Smarjah, Kostaboni, Ravnu, na Crnem kalu in Borštu so večji del pridelanega vina prodajali kar doma Semkaj so prihajali gostilničarji in trgovci z vinom ter ga odvažali v Divačo, Motovun, Pivko, Postojno in Ljubljano. Večji del so bili to gostilničarji, ki so kupovali vino vsako leto pri istih vinogradnikih. V Pridvoru so prihajali predvsem iz Postojne, odkoder so v zameno za vino pripeljali kolo za vinograde.

V Smarje so prihajali s Pivke, iz Divače, iz Kranja in iz Ljubljane. Večina belih vin so sploh kupili vinski trgovci iz teh krajev. Prodaja vina iz Smarj v Trst je bila minimalna.

Vinogradniki Kostabone so prodajali svoje vino v Lokev, Sečano, Trst in Postojno ter gostilničarjem in kmetom. V Novi vasi in Ravnu so zamenjali vino za krompir; iz Postojne in Ilirake Bistrice so namreč vozili krompir in odvažali vino. Iz teh dveh vasi so razen v Postojno in Ilirsko Bistrico prodajali vino še v Trst, Ljubljano ter v Skoflje. Živahna je bila trgovina z znanim vinom «črnokalcem». Tega so vselej večinoma hitro kupili ljubljanski trgovci, ki so dostavljali sode na železniki postajo v Kozin. Tja so hodili ponje vinogradniki ter jih napolnjevati zopet pripeljali na

zaj. Tja so vozili vino tudi iz Rožarja. Iz Babelev, Marezig in Boršta so prodajali vino le ob nadpovprečnih vinskih letinah in še to le manjše količine. Prodajali so ga v Trst, Bazovico, Milje, Ilirsko Bistrico in Podgrad. V okolici Izole so gozde trte erefoška trgali šele v začetku novembra. Iz tega grozda so delali tako imenovani «peneci refoški» ali «sladki refoški»; ta je imel dva do trikrat višjo ceno od navadnega vina in je bil na tržišču zelo iskan. Zato so ga vselej prav lahko prodali, predvsem v Trst in druge večje kraje v Avstro-Ogrski.

Trgovina s sadjem. Sadje in vrtnine so bili na Koprskem v preteklosti izrazito potrebne dobrine, namenjena za prodajo na tržiščem trgu. Zato so z intenzivnim sadjarstvom na tem področju začeli v dobi največjega gospodarskega vzpona Trsta. Za leta 1900 so prodajali precej fig na tržiščem trgu; največ so jih pripeljali z Miljskega polotoka. Neposredna bližina tržiškega trga je namreč pri tamkajšnjih kmetih vzbudila velik interes za pridelovanje fig. Ta vrsta sadja ne prenese daljšega transporta, posebno ne po slabih kolovoznih poteh, zato je imelo gojenje fig v tem predelu nedvomno prednost. Iz drugih predelov Koprskega so v tem času prodali le manjše količine fig.

Na tržiščem trgu so — posebno v začetku 20. stoletja — izredno dobro prodajali češnje. To je na potilo kmetu na Koprskem, da so začeli češnje v večjem obsegu saditi na Miljskem polotoku, v Flavljah, Skofljah, v okolici Izole in Koprja. Priznane na tržiščem trgu dobro cene so bile tudi manjše hruške spetkovke s Crnega kala in Ospa. Kmetje so se s svojih domov odpravili na pot že okoli polnoči, da so prišli pravi čas na tržiški trg in jih tržili predaj. Tudi breskve so šle dobro v denar. Gohlji so jih največ v okolici Koprja, Izole in Ospa. Namizno grozdje so obrabli šele po običajni trgatevi. Pustili so ga na trti tudi vse do začetka novembra in trgali sprti toliko, kolikor so ga dnevno prodali v Trst. Precej namiznega grozda so prodajali tudi kmetje iz okolice Izole.

Trgovina z vrtninami in poljičami. Od vrtnin so za prodajo že v tistem času pridelovali zgodnji grah. V začetku 20. stoletja je bilo po njem tolikšno povpraševanje, da so ga tržiški trgovci in potrošniki sami nabavljali neposredno pri proizvajalcih na njihovih domovih, posebno se pri kmetih na Miljskem polotoku. Največ so prodali graha kmetje iz okolice Koprja, Izole in Pirana. Pridelovali so ga predvsem na širokih terasah v južnih legah.

Pomembna je bila tudi prodaja zgodnjega krompirja. Pridelovali so ga v Izoli, Koprju, Piranu, Češnjah, Fobegih, Dekanih, Smarjah, Crnem kalu, Kostaboni, Novi vasi in drugih krajih ter v njih okolici.

V tem času so na Koprskem začeli tudi že z intenzivnim pridelovanjem paradiznika za tržišče. Najbolj uspešni so bili v Miljskih hribih, v Ospi, Piranu ter v okolici Koprja in Smarj. Uredili so mnogo toplih grede, v katerih so vzgajali paradizničke sadike, da je pozneje pridelal prej dozorel. Poleg zgodnjega je imel primerno ceno tudi pozni pridelan paradiznik. Tako so v okolici Smarj posadili precej pozne paradizničke, pa pred nastopom hladnega vremena — v novembru — še zelenega obrabli in dali v tople grede, da je dozorel. Tedaj so ga prodajali na tržiščem trgu. S pridom so na tržiščem trgu prodajali tudi vrtno in grozdno jagode; proizvajali so jih predvsem v južnih legah. V okolici Pirana in Izole so bili nasadi jagod, ki so dajali v dobrih letinah obilen pridelan.

Od zimskih vrtnin so s tega področja prodajali predvsem zelje in ročvrt. Zelo malo je bilo zanimanja za kumarice, saj so jih iz okolice Koprja na tržiščem trgu slabo prodajali.

Na splošno so imele vrtnine vse do leta 1914 na tržiščem trgu tako visoko ceno, da se je kmetu poplačal njegov trud. Prodaja mleka. Pomembna postavka v oskrbi Trsta je bila tudi krava molznic v samem mestu in predmestjih iz leta v leto nazadovalo. Tako je bilo leta 1880 od 2413 glav goveje živine 1947 krav (82 odst.) in le 289 volov. Leta 1910 je bilo razmerje že drugačno: od 1445 glav goveje živine je bilo je 1088 krav (75 odst.) in že 357 volov.

V obdobju od 1880 do 1910 se je število vprežne živine v Trstu znižalo, število krav pa znižalo kar za 45 odst. Kljub veliki potrošnji mleka je prebivalstvo Trsta vse bolj opuščalo rejo molznih krav, ker se je zaposlovalo v industriji, trgovini in pomorstvu. Tam so si zagotovili stalen zaslužek, mleko pa raje kupovali od mlekaric iz tržiškega zaledja, kjer se je reja molznih krav zelo povečala. Kako je napredovala proizvodnja mleka v tržiškem zaledju, nam pove podatek, da je imela leta 1910 takratna občina Pomjan od 934 govedi kar 785 krav (75 odst.), predvsem molznic. Dnevno so prodali odtod v Trst 1000 litrov mleka. Kmetje so začeli samenjavati pridelovanje koruze, vse več pa so pridelovali krmnih rastlin, obe-

tajoc si od prodaje mleka glavni vir dohodka. Zaradi odročne lege so v Smarjah zbirali mleko iz Padne, Krkavč, Nove vasi in Grinvočca. Zbiralnice so bile zasebne in so mlekarice vsak dan v zgodnjem jutru tvorile mleko na oslih do Koprja. Od tam so ga s parnikom vozile v Trst, osle pa pustile v posebnih hlevih v Koprju. V zbiralnici v Smarjah so iz širše okolice nosili tudi jajca, ki so jih mlekarice prav tako prodajale v Trstu. Prebivalci Kostabone pa so sami tvorili mleko do Koprja in nato vozili v Trst; bilo ga je kakih 500 do 600 litrov dnevno.

Drugo pomembno področje, ki je oskrbovalo Trst z mlekom, je bilo najbližje zaledje mesta. Iz Flavj, Dekanov in Pridvora so nosili ali tvorili mleko neposredno v Trst.

Trgovina s senom in drvni za kurjavo. Ta trgovina je bila najbolj razvita v jugovzhodnem, višjem predelu Koprškega. Tam je prevladovalo še tipično naravno gospodarstvo. To področje ima hladnejšo klimo in je dokaj nedolga od Trsta. Pogoji za pridelovanje vrtnin so tam razmeroma slabi. Trst pa je v dobi pred uveljavitvijo elektrike in motorja razen vrtnin, sadja in vina potreboval veliko sena za svojo vprežno živino. Leta 1880 so našli v Trstu in predmestjih 1033 konj in 2413 glav goveda, leta 1900 pa 1770 konj in 2994 glav goveje živine, kar pomeni veliko povišanje števila konj (za 71 odst.) in tudi goveje živine (za 21 odst.). Tako se je v dveh desetletjih (1880-1900) skupno povišalo število volne živine za 36 odst. Do leta 1910 je znova poročeno število konj na 2487, to je za 40 odst. V primerjavi z letom 1880 je bilo tako konj za 140 odst. več. Govejše živine pa je bilo leta 1910 1445 glav; v primerjavi z letom 1880 pa za 41 odst. manj. Večji del transporta v pristanišču so opravljali z volmi in konji.

Ob vsem tem je bilo seveda seno z jugovzhodnega Koprškega za Trst zelo dobrodošlo. Edini oziroma najpomembnejši tržišni pridelan je bilo seno tedaj v Movra, Smokvicah, Trebešah, Kubedu, Gradšču, Topolovcu, Gradinu in Pregari. V teh vaseh je bilo kar precej travnikov in so ob dobrih letinah prodali tedensko tudi do 50 vozov sena. Vozili so ga v Trst v glavnem ob ponedeljkih in petkih, ko je bil tam seneni semenj. Manjše količine sena so tvorili na oslih, nekateri pa sevali brez lastne živine pa so ga celo nosili — kolikor je bilo mogoče — kar na hrbitih. Tak način prenašanja sena v Trst je bil razširjen predvsem v Borštu, Pridvoru in Kostaboni. Zelo verjetno so na isti način kmetovalci iz Koprškega transportirali v Trst tudi seno za kurjavo. Medtem ko so drva prodajali samo na tržiščem trgu, so drva prodajali tudi po ostalih mestih: v Izoli, Koprju in Piranu.

Kmetje Kostabone so prodajali les za kurjavo in oglje največ v Koprju, nekateri pa tudi v Izoli in Koper. Nova vas in Boršt sta prav tako s kurjavo zalagala obalna mesta. V Trst pa je bila usmerjena prodaja lesa za kurjavo iz Babelev, Marezig, Topolovca, Gradina in Pregare ter deloma iz Boršta, Kubeda in Movra. Semenja za drva je bilo ob torkih in četrtkih.

Ob močnem razvoju tržiškega gospodarstva se je tedaj karikateristično spreminjala pomembnost posameznih vrst tržnih proizvodov, ki jih je mestu dobavljalo zaledje. Namesto nekaterih živinorejskih proizvodov — volne, loja in kož, pa vina in olja, so postale pomembnejše vrtnine in mleko. Tudi več Trsta z okolico so se s povečano prodajo okrepile. Pri tem so s posredovanjem ljudi napredovali tudi obalna mesta, čeprav so imela v trgovinski menjavi oziroma prodaji kmetijskih pridelkov v Trst podrejeno vlogo. Proizvajalci so namreč prinašali svoje pridelke v obalna mesta samo zato, da so jih z barko prepeljali na tržiški trg.

ANDRIA (Bari), 30. — Na cestni Andria-Canosa se je dogodila nesreča, pri kateri so tri osebe

Med filmi na sporedu puljskega filmskega festivala je tudi «Lažniva» režiserja Igorja Pretnarja (prod. Viba film, Ljubljana). Na sliki: Majda Potokarjeva in Vera Sipova

Dobrodošli v Kulturnem domu!

«Tamburica» — The Pittsburgh Junior Tamburizans nastopi danes zvečer v Kulturnem domu, jutri popoldne pa na prostem v Steverjanu. — Od številnih članov ansambla objavljamo slike štiri: zgoraj sta Dolores Ivancich, prva solistka, po rodu Slovenka, in Margaret Hrovat, ki je po rodu Slovenka-Hrvatice. Spodaj sta Mark Kresho, po rodu Hrvat-Grk in Frank Kalik, prvi harmonikar, po rodu Slovence

«Tamburica» — The Pittsburgh Junior Tamburizans nastopi danes zvečer v Kulturnem domu, jutri popoldne pa na prostem v Steverjanu. — Od številnih članov ansambla objavljamo slike štiri: zgoraj sta Dolores Ivancich, prva solistka, po rodu Slovenka, in Margaret Hrovat, ki je po rodu Slovenka-Hrvatice. Spodaj sta Mark Kresho, po rodu Hrvat-Grk in Frank Kalik, prvi harmonikar, po rodu Slovence

V BANKAH, V STANOVANJH, V AVTOMOBILIH

Tatvine in ropi na vseh koncih

Odnasajo denar, dragulje in druge dragocenosti

CHIAVARI (Genova), 30. — Za 30 milijonov zlatin in draguljev so neznanec ukradli Alessandru Picentiniju iz Valenze (Alessandria). Ta je bil na poti iz Alessandrie v Spezio. V Busalli je večerjal prenašanja sena v Trst je bil razširjen predvsem v Borštu, Pridvoru in Kostaboni. Zelo verjetno so na isti način kmetovalci iz Koprškega transportirali v Trst tudi seno za kurjavo. Medtem ko so drva prodajali samo na tržiščem trgu, so drva prodajali tudi po ostalih mestih: v Izoli, Koprju in Piranu.

MILAN, 30. — V neki podružnici hranilnice lombardskih pokrajin so trije mladeniči izvršili rop. Pripeljali so se na dveh majhnih motorjih pred banko in počakali, da je odšel zadnji klijent. Bilo je na tem, da se podružnica zapre za opoldanskim odmor. Tedaj sta dva vstopila, tretji je ostal na straži. S pištolo sta ustrahovala edinega uslužbenca ter odnesla za čez 1.300.000 lir gotovine. Potem so se vsi trije odpravili.

PADOVA, 30. — Odvetnik Mengoni je se precej pozno vrnil v svoji vilo. S hodnika je opazil, da je v spalnici luč. Vrata je odprl pri nenadoma in zagledal mladeniča, ki je brskal po predalu. Po zval ga je, naj se ne gane. Ta je odgovoril s tem, da je skotil fil nanj, ga po daljšem rvanju vrgel na tla ter zbežal skozi okno kopalnice.

Ko se je odvetnik zavedel, kaj se je z njim zgodilo, je kmalu ugotovil, da mu je tat odnesel za več kot 10 milijonov lir draguljev in drugih dragocenosti.

ANDRIA (Bari), 30. — Na cestni Andria-Canosa se je dogodila nesreča, pri kateri so tri osebe

SREDI OCEANA

«Raffaello» se bliža New Yorku

Župan Wagner je 2. avgust proglašil za «dan Raffaella»

S KROVA «RAFFAELLA», 30. — Ladja «Raffaello» nadaljuje svojo plovidbo čez Atlantik. Veliki morskori orjak — druga admiralska ladja italijanske trgovske mornarice — je sedaj že mimo Azorskih otokov. V tamkajšnje vode je pripil, potem ko je s stalno hitrostjo 27 vozlov na uro prevozil razdaljo 960 milj, ki ločijo otočje od Gibraltara. Transatlantiki je točno po vzornem redu peljal mimo rta Belgarda, ki je najbolj važen kraj na otoku San Miguel. Ta otok je največji v skupini Azorov. Prihod «Raffaella» v New York

Ansambli Lado, Kolo in Tanec v Ankaranu, Izoli, Portorožu

(Od našega dopisnika) KOPER, 30. — Ze četrtič v tem tednu smo bili v okviru 6. festivala jugoslovanske folklorne priča trem nepoznanim prirediteljem, V Ankaranu, v Izoli in v Portorožu so se namreč predstavili najboljši jugoslovanski poklicni ansambli — Lado iz Zagreba, Kolo iz Beograda in Tanec iz Skopja. Kakor je bilo pričakovati, so v vseh teh krajih poželi burno odobravanje domačega občinstva, pa tudi številnih tujih turistov.

Ansambel Lado je začel v Ankaranu svoj spored pod naslovom «Ladarkes. Ladarkes so mlada dekleta, ki v začetku leta hodijo od hiše od hiše in pojo starinsko obdano pesem, s katero žele približevalcem vso srečo v tistem letu. Zagrebčani so nato svetili po

plurni Tanec z otoka Krka, nato pa so zaplesali Valpaučko kolo. V nadaljevanju svojega petstega programa je Lado prikazal Vlake plese, nato pa še Siptarski ples z meči. S posebno pozornostjo pa je občinstvo sledilo muslimanskim svatbenim plesom iz okolice Sarajeva.

Po odmoru je Lado najprej zaplesal Tanec iz Suška, nato pa pripravil občinstvu prijetno presenečenje s petjem slovenskih narodnih pesmi in z izvajanjem gorenjske polke.

Sledila je zanimiva točka — ljudski ples, imenovan Ludo. Ansambel Lado nas je zatem popeljal v severozahodno Hrvaško, kjer so doma baranjski plesi, ob zaključku pa nam je predstavil še najbolj priljubljene ples Jonske, Čačak in Katanjko.

Izlozskemu občinstvu se je predstavil ansambel Tanec s pesmijo «More of Vardars», nato pa so v čudovito vezanih narodnih nošah zaplesali svatbeni ples Nevestinjske. Med močno priljubljene ples v Makedoniji sodi tudi Sedeljka, to je ples mladine v dolgih zimskih večerih. Ansambel Tanec ga je izvedel sproščeno in lahkotno.

V naslednji točki je Tanec prikazal nekaj siptarskih ljubavnih plesov, nato pa s plet makedonskih narodnih pesmi in plesov.

Takoj po odmoru je tudi Tanec presenetil občinstvo s spletom slovenskih narodnih pesmi in plesov. Zatem je ansambel Tanec predstavil enega najstarejših bosanskih plesov, ki je brez glasbene spremljave; plešaleci si pomagajo le z zvoničkanjem ženskih orglic in z ritmom udarcev moških korakov.

knjige ~ gledališče ~ glasba ~ slikarstvo ~ JULIJ TITL

Socialnogeografski problemi na koprskem podeželju

Pri založbi LIPA v Koprju je izšla knjiga, ki prinaša sicer doktorsko disertacijo Julija Titla, torej znanstveno delo, ki pa bo zaradi problemov, ki jih obravnava, aktualna in zanimiva za mnogo širši krog, kot pa samo za znanstveno področje. Zaradi snovi in problemov, ki jih avtor Julij Titl obravnava bodo podatki te knjige, ki so rezultat avtorjevega proučevanja katastrskega in arhivskega gradiva ter avtorjevih opazovanj na terenu, dragoceni ne samo za gospodarske in politične delavce tega področja, temveč za vse prebivalce koprškega osrednjega teritorija pa tudi za vse ostale, ki jih zanimajo problemi socialnih in gospodarskih sprememb na Koprskem od začetka preteklega stoletja do današnjih dni. Ker podobnih del, ki bi obravnava družbeno-geografske probleme in gospodarsko-socialne spremembe koprškega podeželja nimamo, bo nova knjiga toliko dragocena. Če pri tem omenimo zanimivo podajanje snovi, pa še obravnavanje nekaterih problemov v zvezi s Trstom, s katerim je koprsko področje pač nujno tesno povezano, lahko govorimo o knjigi, ki jih lahko z veseljem pozdravimo.

Avtor knjige obravnava torej spremembe, ki jih je koprsko področje doživelo od začetka prete-

lega stoletja do današnjih dni v svoji notranji gospodarski in socialni strukturi, kot v svoji zunanji podobi. Vpivom se od narave danih razlik samega področja so se v 19. in 20. stoletju pridružil še močne spremembe v družbenih čimeljih. To je predvsem nagli vzpon Trsta in s tem spremembe v prometni tehniki, po prvi in drugi svetovni vojni tudi spremembe političnih meja in s tem zvezane preusmeritve v prometu in trgovanju. V zvezi s tem so dragoceni podatki Titlove knjige o nekdanjih neagrarnih dejavnostih (mlinarstvo, kovaštvo, peka kruha) na koprskem podeželju, o gostilničarstvu in prevažanju, kar je s prodorom sodobnega žuljenja začelo upadati. Dragoceni so podatki o opuščenju obdelovanja zemlje v kulturnih terasah ter podatki o razvoju zemljiške posesti. Iki. paolovan, kmetovalcev, bivačev in obilnih mestih.

Če si ogledamo podrobneje vsebino knjige lahko vidimo, da avtor po uvodu najprej podaja podobo razvoja koprške podeželjske pokrajine in govori najprej o tej pokrajini v začetku 19. stoletja, nato o stanju leta 1876, ob začetku dvajsetega stoletja in o koprski podeželjski pokrajini danes. O agrarni reformi in komasaciji je govor v drugem poglavju knjige, ki nosi naslov Sodobne transformacije agrarne pokrajine. Tretje poglavje obravnava naselja kot odraz različnih agrarnih odnosov in zgodovinskega razvoja.

Posebej je opozoriti na četrto poglavje, ki govori o kulturnih terasah, pri čemer avtor prikazuje gospodarski pomen teras, današnje stanje terasne pokrajine, analiza pa tudi veroke opuščenju proizvodnje na terasah. Široko razpravlja avtor o povezanosti koprškega podeželja s Trstom in drugimi tržišči, pri čemer obravnava v posameznih poglavjih trgovanje s Trstom in posameznih časovnih obdobjih, pred prvo svetovno vojno, med obema vojnoma in po letu 1945. «Razširjenost in pomen domačih nekmetijskih gospodarskih dejavnosti» je naslov šestega poglavja, kjer je podrobno obravnava mlinarstvo, peka kruha, pranje perila in gostilničarstvo. Končno je govor še o populacijskih učinkih gospodarskega razvoja, to je o selitvah prebivalstva in rasti števila prebivalstva. Seveda pa na koncu ne manjka nekaj zaključnih ugotovitev in nakazov perspektiv nadaljnega razvoja.

Knjiga ima obilo slik ter več kart med tekstom in v posebnih prilozhah pa tudi povzete vsebine v italijanski in angleščini.

Vsa ta obilna snov je obdelana anastavno, vendar pa prikazana v zanimivi obliki, razumljivi tudi nestrokovnjaku. In prav v tem je širši pomen te knjige. Strokovno plat te knjige bodo ocenili strokovnjaki. Kot kronisti pa beličimo izid knjige in jo pozdravljamo, saj pomeni prvo analizo sprememb gospodarskega in socialnega stanja ob spremembi zunanji podobi pokrajine, analizo, ki bo dragocena posebno ob sedanjem urejanju koprškega področja v moderen, na socialističnih odnosih urejen predel.

SI. RA.

Kozlevčarjev «Ribničan Urban» gre v drugi tisoč

Tone Kozlevčar, popularni «Ribničan» iz Slovenskega okteta, je postal pred dnevi častni občan mesta Ribnice. Saj ni ni prvi Ribničan, toda z znano pesmijo «Sem Ribničan Urban» je ta dolenski kraj tako proslavil, da si kar zasluži takšno počastitev. Za slovenske podelitev častnega občinstva pa so izbrali še prav posebno priložnost in povod: Tone Kozlevčar je «Ribničan» na koncertih in vseh in tako je ta pesem na koncertu Slovenskega okteta v Ribnici za to slovensko doživela svojo 1001. ponovitev.

Poleg Slovenskega okteta je nastopila tudi «Tamburica» iz ZDA, ki je sedaj naš gost.

Izstreljen satelit «Pegasus-3» (1350 kg) CAPE KENNEDY, 30. — Tu je bila danes izstreljena superraketa tipa «Saturnus-1», ki je ponesla v zemeljsko orbito tretji satelit vrste «Pegasus». Izstrelitev je v vseh pogledih uspela. Satelit «Pegasus» je obdan z 48 ploščami iz zelo tankih plasti aluminija. Meteoriti bodo pustili sledove na tleh ploščah, ki jih bodo znanstveniki proučili. Celotna teža, ki jo je «Saturnus-1» spravil v orbito, znaša 10.350 kg, sam «Pegasus» pa tehta 1.350 kg.

V sredo pa bodo izstrelili raketo «Atlas-Centaur», ki bi jo morda lahko pozneje uporabili za pristaneke na Luni.

Nesreča v gorah?

TURIN, 30. — Približno 3600 m visoko v bližini vrha Srednje Levanne sta dva mlada turinska alpinista našla dva narbnitnika, cepin z od strele osmerjen ročajem ter dva kosa vrvi, povezana za dvojni sestop. Sklepati bi se moglo, da sta narbnitnika še dolgo časa tam. V njih so živila, nekaj obleke ter dva aparata za snemanje velike vrednosti.

OB OBISKU POČITNIŠKE KOLONIJE V SAVUDRIJI

GORIČANI, BENEČANI IN KOROŠČI V VESELI DRUŽBI OB SINJEM MORJU

Čas hitro mine - Hrana obilna - Igre in zabave

Ze več let naši otroci letujejo v obmorski počitniški koloniji v Savudriji. Kot druga leta so tudi tokrat v tem kraju slovenski otroci iz Gorice in Beneške Slovenije skupaj z otroci s Koroške in Ljubljane.

Ko smo se okoli devete ure ustavili pred nam že znano stavbo ob morju, smo na levi strani opazili zelo lepo in moderno popolnoma novo poslopje. Ni na misel nam prišlo, da je tista prekrasna zgradba namenjena našim otrokom na letovisku. Vskokom, ki zagleda to, skoraj vso stekleno nisko in podolgovato stavbo, mu pride na misel, da je ta prej hotel, kot pa kolonija za otroke.

Prejšnja leta so v Savudriji namreč letovali otroci v stari, a dostojni stavbi, ki je pred časom res služila za hotel.

V senci lepega vrta nas je prijazno sprejela upravna doma tovaršica Milena Gosnar ter nam dejala, da so otroci odšli na izlet v savudrijsko okolico. Čeprav je bilo vreme krásno, jim ni dovolila, da se kopajo, ker je bilo morje zaradi vetra razburkano in zaradi močnega dežja mrzlo. Otroci so bili seveda žalostni, ker je bil to prvi dan, ki ga niso preživeli ob morju.

Nato nas je povabila v novo stavbo, kjer nam je pokazala celo spalnice.

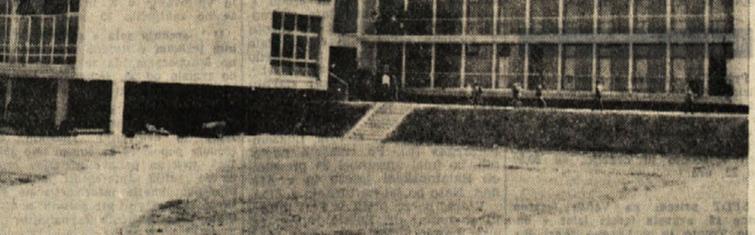
Medtem ko so bili otroci na sprejedu, smo imeli dovolj časa, da si ogledamo prostore nove stavbe, ki je bila zgrajena v rekordnem času. Spremljala nas je tovaršica upravna in nam je razkazala ogromno jedilnico, v katero je svetloba pronicala iz steklenih sten, moderno urejeno kuhinjo, zračno in svetle spalnice, hodnike, skladnice, kompletno ogrevalno napravo in... bilo nam je žal, da nismo tuji mi otroci, da bi uživali prijetne počitnice v tako lepi, moderno urejeni počitniški koloniji.

Ure so kar hitro minevale v prijaznem pogovoru z upravnico, ki nam je tudi razložila dnevni red kolonije ter predvsem poudarila, da so otroci prijetno počutili. Po odhodu v Savudrijo so se postavili skupine Vikingov, Piratov, Gusarjev, Morskih zvezd, Kresnic, Vrtin itd., v katerih so otroci več ali manj razdeljeni po starosti. Vseh otrok je 225 in sicer: 20 iz Goriske, 18 iz Beneške, 50 s Koroške, ostali pa iz Ljubljane. Skupine sestavljajo po 18, ki jih vodi vzgojitelj oziroma vzgojiteljica. V svoji sredi imajo tudi staršino, ki je v upravnem odboru, ki pod pedagoškim vodstvom vzgojiteljice in upravnice odloča o dnevnem redu v koloniji. Otroci se po jutranjem vstajanju zabavajo z različnimi igrami, nekateri pa celo gojijo folklorne in moderne plesne. Drugi prisostvujejo predvajanju pravilnih in poučnih filmov.

Po malici pa vsi na plažo. V prvih dneh so se pojavile težave, ker 60 otrok ni znalo plavati.

Zgoraj otroci pri kosilu, spodaj moderno urejena stavba, ki jo upravlja Zavod za počitniška letovanja Ljubljana - center

Zgoraj otroci pri kosilu, spodaj moderno urejena stavba, ki jo upravlja Zavod za počitniška letovanja Ljubljana - center

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

De Carli in Crismani v občinskem razstavišču

Paoli de Carli prireja svojo prvo osebno razstavo v občinski galeriji kot zrel mošt. Enako sreča se nam predstavlja tudi kot ustvarjalec barvno očaranih in oblikovno pravih slik v koprnato abstraktnosti premešanih slik. Če bi s temi slikami nastopil pred leti, bi jih lahko nadšne prepričevalno utemeljil, ker so gotovo zrasle iz njegovega osebnega doživetja. Bil pa je tedaj kurator pomorskega muzeja in nato je postal pomorski muzej, kar nam kaže omogoča občudovati njegove ustvaritve brez utrujanja.

Na optičnem varanju očesa pri sprejemanju videnega je prečiščeno slikarsko udejstvovanje Lauria Crismanija, ki tudi razstavlja v občinski galeriji s Paolijem. Je to strofevrstna, kar se da sodobna likovnost, vendar pa zaporednost prednasanja razvojnih izpeljav začne sasnove nekega dela, daje prikazanim slikam skoro znanstveni značaj. Tako n.p. listi z vzporednimi vrstami belih in rdečih krogov z vedno za malenkost drugače odsevanimi obodni deli, izgledajo že kot diagrami nekega kemičnega poizkusa ali opazovanja mrkove nekega nebesnega telesa. Slikarsko so boljše temper. V njih s prav gosto črnatost zvijuganimi črtami komplementarni barvi na barvanjih, v geometrična polja razdeljenih podlagah, doseže zadovoljive barvne učinke.

MILKO BAMBIC

Otroci na stopnišču pred kolonijo

PO PROUČITVI 22 FOTOGRAFIJ VSEMIRSKE SONDE

Robovi kraterjev na Marsu prekriti s slano ali z ledom?

Ni mogoče ne potrditi ne izključiti možnosti življenjskih pogojev

Se je Američanom s slikami vseмирske rakete «Mariners» posrečilo odkriti na Marsu kaj novega? Dr. Robert Leighton, ki je eden glavnih sodelavcev načelnika programa «Mariners» dr. Williama Pickeringa, je med drugim izjavil, da slike, ki jih je vseмирska sonda poslala z «Marinerja» na zemljo, ene potrjujejo in druge izključujejo možnosti življenjskih pogojev na površini Marsa.

Vse slike (21 po številu), ki predstavljajo del površine Marsa, ki so bile posnete 14. julija, kakor tudi začetek 22. fotografije, so pokazale, da je na Marsu polno kraterjev. Ze na prvi pogled se iz slik, ki so jih posnelo naprave v «Marinerju», jasno vidi polno vdolbin, zaradi česar ni izključeno, da je Mars skozni in skozni prekrit s tisočimi in tisočimi kraterji. Ti so, kakor kaže, meteoriškega značaja. Nekateri so na slikah zelo jasni in imajo premer od 4 do 120 km. Kaže tudi, da Mars ni bil nikoli prekrit z oceani in prav zaradi tega je iskanje okamenelih rastlin težje delo, kot so v začetku upali.

Tehniki NASA menijo tudi, da je težko misliti, da je na Marsu obstajala voda v takih oblikah, da bi zaradi nje nastale reke in oceani.

Dr. Leighton je vztrajal pri trditvi, da na nobeni od 22 fotografij površine Marsa ne najdemo nobenih skanalov. In kljub temu, da je «Mariner-4» letel nad predelom tega planeta, kjer se so tu pa tam že med opazovanjem Marsa s teleskopi pojavljali kanali, ki so jih nato izvedenci napisali na posebnih zemljevidih. Poudariti pa je treba, da se površina planeta večkrat spreminja, kar so ugotovili že med opazovanjem in prav zaradi tega je možno, da v tem obdobju ni bilo toliko pričakovanih kanalov. Potem ko je pripomnil, da je površina Marsa bolj podobna Lunini kot zemeljski, je dr. Leighton dodal, da je podobnost med Marsom in Luno predvsem v dejstvu, da so Marsovi kraterji, vsaj tako kaže, posledica padca meteorjev. V nevarnosti, posebno v sseu oblike, ki sestavljajo planet, ni življenja in vrhu tega valovitost Marsa ni niti najmanj podobna valovitosti na zemeljski površini, ki je polna gorskih verig, širokih dolin, oceanov in celin.

Natančno proučevanje slik pa daje misliti o obstoju premika Zemlje ob robu enega od številnih kraterjev. Po mnenju ameriških znanstvenikov ni izključeno, da gre za majhen pregib terena v višini 3900 metrov.

Položnost Marsovih kraterjev ni, kot je izjavil dr. Pickering, strma. Izračunali so, da je strmina enega teh kraterjev najmanj 10 stopinj.

Ugoden dan za dosego sporazuma med nekdanjimi sodelavci. Pazite, da se ne boste osemšili. SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Kdor bo znal pravilno uporabiti umetniško silico, bo dosegel uspeh. Kljub številnim razlogom za spor, bo obveljala dobra volja.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Umetnikom in skladateljem se bo dala poročila rove ideje. Izognite se poskusom provokacije. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.). Previdnost pri razpolaganju z denarjem. Ne smete napraviti daljšega koraka, kot vam to dovolijo noga.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Danje boste našli kjerkoli pomoč. Če se ne boste predali privedom, vam bo mir zagotovljen. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne smete zametati vaših odličnih možnosti. V družini išče sporazum.

več deset odstotna. Voditelj NASA pa so tudi menja, da so na Marsu še večji kraterji kot so ti, ki jih je posnel «Mariner». Pickering je namreč opozoril, da je polet vseмирske sonde pripomnil, da so fotografije zajeli samo stoti del površine planeta.

Odkritje kraterjev, ki so v velikem številu posejani po površini Marsa, smatrajo za največji uspeh, ki ga je s tem poletom dosegel «Mariner». Znanstveniki laboratorija v Pasadena, kjer so proučili vse dvainvajset fotografij, so jasno povedali, da si niso pričakovali take marsove znanosti. Ti znanstveniki mislijo, da je največja temperatura tik nad površino na področju Marsovega ekvatorja. Sama nekaž osetin stonjine nad ničlo. Na vseh drugih področjih, tako tik nad površjem in predvsem nad planetom, pa je temperatura precej nižja od temperature zmernjenja vode. Dr. Pickering je še pripomnil, da se lahko na podlagi proučevanja nekaterih fotografij, pride do prepričanja, da so robovi nekaterih površinskih kraterjev Marsa pokriti s slano ali z ledom.

«BOLJ SIMPATIČNA KOT LEPA» LIDIJA KODRIČ brez posebnih želja

(Odgovori za bralce našega dnevnika)

Neprijetna so vprašanja, na katera mora človek odgovoriti jasno in jedrnat, brez ovinkov. Za se namreč vem, da me najbolj pogreje, kadar me kdo nepričakovano vpraša, «kako kaj živimo». Če ste bili kdaj študent, mislim, da me razumete. Trepetas (nepripravljen) pred izpitom, trepetas (odklopnjen, jasno) po izpitu in računam, koliko dni še manjka do naslednjega študentskega dne. Spomni in se pobara: «kako kaj živim?» - «Vozim, ni sila, hvala, sem zmencal ter pristavljal: «Zivim pa... od ljubezni, fantazije in študentskega dne...»

Točno tako bi lahko odgovorila tudi popularna slovenska pevka Lidija Kodrič, le da bi ona — k ljubezni, fantaziji in študentski — morala dodati še glasbo. In Lidija niti ne skriva, da jo izmed vseh najbolj priljubljenih pesmi, da se je študij že večkrat moral umakniti temu «konjicku». Od tistega sobotnega večera, ko je njen glas prvič odmeval preko radijskih valov — z motivom «Šabota notes» je doživela izreden uspeh — je minilo že mnogo dni, Lidija pa je še vedno zelo priljubljena. Bila je prva slovenska pevka, ki si je upala «zakričati» pred mikrofonom. Zato ni čudno, če njen repertoar obsega predvsem pesmi, s katerimi je zaslovela italijanska pevka Mina.

LIDIJA IN FANTJE

Kakor večina slovenskih pevcev-študentov, tudi Lidija Kodrič ima navado preživeti počitnice v kakem obmorskem letovisku, kjer s svojim petjem budi prijetno razpoloženje gostov. Letos je zaposlena v hotelu «Riviera-Centrol» v Portoroču. Tudi ritmični ansambel, ki nudi glasbeno spremljavo mladi pevki («Albatros»), je sestavljen iz samih mladih in simpaticnih študentov. Vsi so študenti in so morda prav zato eden od drugega tako zelo navezani. Odveč bo torej pripomba, da je Lidija njihov «šerboček». To sem uganil, ko sem jo moral ločiti iz njihove družbe in jo povabiti k svoji mizi, da je lahko najin razgovor potekal nemoteno. Bi jih morali videti, kako so me gledali, ker se od Lidije nisem in nisem mogel posloviti...

— Znamo je, da so vsi slovenski pevci zabavne glasbe zgoj amaterji, to pomeni, da morajo opravljati tudi neki drugi, osnovni poklice, ker petje samo ni sretna bilnost. Meniš, da bi lahko postal kateri slovenski pevec profesionalen?

— Čisti profesionalca najbrž ne. Slovensca nas je prepolno, da bi bili avangardi, zato je razumljivo, da moramo biti prvi vezani na neko stalno delovno mesto. Idealno bi seveda bilo, če bi bili vsaj zaposleni pri RTV, ker

bi bil tako mnogo bliže svojemu ambientu, prej bi bili seznanjeni z najnovejšimi glasbenimi motivi in tudi stik z domačimi glasbeniki bi bil bolj neposreden.

— Kaj te najbolj privlači pri spetju čez poletje? Zaslужek?

— Sploh ne. Lenko leto sem recimo Dela v nekem zabavišču na Rabu, kjer je bil zaslужek minimalen (45.000 dn mesečno). Razumljivo, tudi denar ima svojo vrednost, ampak postane pomorska zadeva, kakor hitro se omezi vrine petje. Res pa je, da bi si sama nikoli ne mogla privoščiti dveh mesecev počitnic na morju, če ne bi bila spodobno zvezana... Tudi to nekaj velja! Razen tega, na morju nisem nikoli slišala, vedno so z menoj tudi fantje, na katere sem se tako naveličala, da mi je brez njih dolga. Nehala se je igrati z obeskno na veržici in se nežno obrnila k svojim fantom. S fanti se na splošno zelo dobro razume, ker meni, da smo njeni sovratniki, nežni in iskreni, da se znajo približati dekletom. In jaz, ki sem v začetku imel kompleks, da mi jih antipatičen, sem bil pomirjen. Kljub temu si nisem mogel kaj, da bi je ne vprašal:

— Znas lagati?

— Verjamej, da se ti bo tvoja največja želja uresničila?

— Največja želja. Niman je. Sama nekaj si želim: razumeti ljudi. Ljudje so različni, vsi morajo jih razumeti, če hočeš, da bodo veseli... To pa je večnost tako težko!

Pri teh besedah ji je obraz ovil svojstven, zagneten nasmeh. Na kaj je pomislila v tistem trenutku? Na tisti zadnji izpit, ki ji še manjka za dobitve prvega letnika psihologije? Ali na visokega, plavalnega fanta, na katerega pa jo veže samo spomin, ker se je med njima vse spodilo? Dalj nisem utegnil ugibati, ker mi je ušlo (razumeli me boste: neposredna bližina morja, nežna glasba, sugestivna razvijalca...):

— Lepo dekle si, Lidija...

— To pa ni Dobro se poznam, veš. Imam pa srečo, ker me srečuješ simpatično. Praviš, da sem simpatična. Tako zapisi: «bolj simpatična, kot Lepa».

— Meniš, da je lepota za pevko zelo važna?

— Nevedno. Čeprav je poglaviten glas in osebnost, publika ocenjuje pevke tudi po lepoti. Zato ni slučaj, če se pred vsi v nastopam srečim. To je obvezno!

— Kaj misliš o novinarjih?

— Rada vas imam, ker vas potrebujem. Seveda, če bi bila BB, bi drugače govorila...

Jaz ji nisem verjel. Prepričan sem, da bi Lidija ostala vedno — Lidija, preprosto dekle. Sicer pa od mlade Slovenke, ki sovraži vojno, bere Puškina in obožuje Beatlese, ni ni moremo pričakovati; kaj drugega. Lahko ji je opravljivo njeno veliko ljubezen do glasbe, na drugi strani pa — premajhno zanimanje za psihologijo... Ker je že nastopila pred tržaškimi občinstvom (na lanskoletnem «Mladinskem srečanju na Opcinah»), meni, da je pri nekaterih naših bralcih že poznana, zato se je rada obzvala mojemu povabilu:

— Bi rada pripisala kako posebno željo za bralce «Primorskega dnevnika»?

— Ugani si. Moje spoznanje se glasi: proč, dragi bralci, s malimi skrbmi in malenkostjo! Le tako boste srečni!

— Kaj si si želela, da bi te vprašal, a te nisem?

— Zelela sem, da bi me vprašal o moji družini. Mislim, da je to zelo važno: če mi storiš razupajo, ker me tako često pustijo od doma... Reči moram, da sem svojim staršem zelo hvalna, ker so mi nudili in me vzgojili s zdravim in prijetnem okolju.

— Zal mi je, da mi je vprašanje, ki ti je verjetno najbolj pri srcu, ušlo. Za ekazna me lahko sedaj ti nekaj vprašaš...

— Zakaj se ukvarjaš z novinarstvom?

— Ne vem. Morda zato, ker imam rad ljudi. Kakor ti, tudi jaz jih želim razumeti, hočem, da bi bili srečni in vedri. To me sila k pisanju, priznam pa, da ni vedno lahko. Hvala, Lidija, za tako lepo vprašanje.

Lidija Kodrič

SOBOTA, 31. JULIJA 1965

panorama: 17.40 Vabilo na jazz; 18.00 Frenos RL; 19.00 Glas Gneja Vincenta; 19.30 Frenos RL; 22.15 in 22.40 Plesna glasba

Nacionalni program

8.30 Jutranja glasba; 9.05 Vrtovi, terase in vrtički; 9.10 Strani albuma; 9.45 Pevske, popevke; 10.05 Opera antologija; 10.30 Ital. in tuji orkestri; 11.30 Wolfgang Amadeus Mozart; 12.05 Opoldanski prištei; 13.25 Stalni motivi; 14.55 Vreme na italijanskih morjih; 15.15 Nepozabne popevke; 17.25 Loterija; 17.30 Koncert; 18.55 Plesna glasba; 19.30 Glasbeni vrtički; 20.20 Drama «Non ho avuto paura della montagna»; 21.10 Italijanske melodije; 21.50 Operetni svet; 22.30 Ameriške popevke.

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.30 Koncert; 9.35 Adele, cameraiera fe-dele; 10.35 Nove Ital. popevke; 11.00 Njen svet; 11.45 Poletna plošča v izlozbi; 11.35 Zapiski s potovanja; 12.00 Orkestri na odru; 12.20 Opera glasba; 12.45 Turistični oddaja; 13.00 Sestane ob gledališču; 14.00 Glasovi na odru; 14.45 Glasbeni kotički; 15.35 Mladinski koncert; 16.50 Plesna glasba; 17.40 Plesna glasba; 20.00 La farfalla con gli ocellati; 21.00 Popevke na zatočni klopi; 21.40 Plesna glasba

III. program

18.30 Kulturna oddaja; 18.45 Luigi Dalla Piccola; 19.00 Georges Bernanos; 19.30 Večerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Franz Joseph Haydn; 21.20 Pesniška antologija; 21.40 Simfonični koncert.

Slovenija

7.15 Zvoki za razvedrilo; 8.05 Domace pesmi in napevi; 8.25 Od ronjoda do rapsodije; 9.00 Počitniško popotovanje od strani do strani; 9.30 Koncert pihalne godbe Ljudske mlilice; 10.15 Plesni plesni jugoslovanskih narodov; 11.00 Turistični napotki za tujce goste; 11.15 Napis prednošči; 12.05 Arlje iz oper Georga Friedricha Haendla; 12.30 Kme-

Okvare na televizorju? Radio TREVISAN

UL. S. NICOLA 21 vam s tehniko, ki so specializirani za vse nacionalne in tuje znamke, zagotavljajo takojšnje in temeljito popravilo TELEFON št. 726-276

tijski nasveti; 12.40 Prek sončnih dobav; 13.15 Obvestila in zabava na glasbo; 13.30 Priporočajo vam...; 14.00 Poročila; 14.05 Malo pri mlajših, malo pri starejših moštrih; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in podpirajo; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Pojeta pevka zbora KUD upokojencev in moški zbor «Zarja» Svobode Center iz Trbovelj; 16.00 Vskan dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Chopin na baletnem odru; 18.15 Melodije tega tedna; 18.45 S knjižnoga trga; 19.05 Glasbeni razglednik; 20.00-21.00 Sobotni polni večeri v plesu; 20.30 Henry Cecil: Ob plate postavbe; 21.10 «Glasba ne pozna meje»; 22.10 Oddaja za naše izseljence; 23.05 Plesna glasba.

Ital. televizija

18.35 Otroška oddaja; 19.50 Loterija; 20.10 Sport; 20.30 Dnevnik; 21.00 La trottola; 22.15 Kronika XX. stoletnja — Pred Hirošimo; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 II. diavolo zoppo; 21.40 Dela in dnevi Michelangelu; 22.10 V Evropljani iz Kljeva atletske dvojbo SZ-ZDA.

Jug. televizija

16.00 Moskva: Atletsko srečanje SSSR:ZDA; 18.30 Zgode in nezdode; 19.30 Vskok soboto; 20.45 Otkaz; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Solidarnostno srečanje; Jugoslovanske melodije in ritmi; 22.15 TV obzornik; 22.30 Zgode za vas — serijski film.

NASVETI

Ko pripravljate ribe, vas moti njihova močan vonj. Temu se boste izognile, če boste ribo oprale v likovni vodi in jo nato zdrgnile s limono. Se celo roke vam ne bodo smrdle po ribi.

Debelejše tkanine boste lažje izvale, če boste prej šivanko natrile s milom.

Če ste pleskali vrata in okna s oljnato barvo, boste odstranili neprijeten vonj, če boste razpustili po prostoru škodilca z obojeno vodo.

Tržaški dnevniki

Vreme večerj: najvišja temperatura 27,8, najnižja 20,3, ob 19. uri 23,9; zračni tlak 1006,9 pada, vlažnost 64 odst., veter 13 km/h, nebež 6 desetih pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 25 stopinj.

Danes, SOBOTA, 31. julija
Ignac
Sonce vzhaja ob 4.46 in zahaja ob 19.36. Dolžina dneva 14.52. Luna vzhaja ob 8.13 in zahaja ob 21.45.
Jutri, NEDELJA, 1. avgusta
Peter

PO HUJSKAŠKIH GOVORIH MISOVSKIH VODITELJEV

Med sinočnojo divjaško protislovensko demonstracijo so fašisti napadli knjigarno, banko in upravo PD

Glavna gesla so bila: *A morte i sciaivi, fora i sciaivi ter proti Titu in Jugoslaviji - Njihov voditelj je napovedal vsakodnevno demonstracijo ob 18. uri*

Misovska prava Morelli in Wondrich nista hotela izostati za svojimi »bratrci« liberalci v razpisovanju gnusne protislovenske govorje po izvolitvi slovenskega občinskega svetovaleca Dušana Hrečaka v občinski odbor. Večera zvečer sta na Trgu Sv. Antona sklonila svoje podpirnike in razbrzdano vročevno množično tolopo, kateri sta s pridigariskim glasom tvežala zasluge, ki jih ima MSI v obrambi narodnosti in moralnih vrednot italijanstva Trsta.

Oba govornika sta se najbolj zanimala za osebo Hrečaka, potem pa v tajnika KD Boterija, kateremu sta očitala, da »prodaja Trst titovcem«. Pri tem sta bodisi Morelli bodisi Wondrich opozorila svoje pajdase na prihodnje upravne volitve ter jih svarila, naj dobro premislijo, preden oddajo svoj glas demokristjanom. S tem namreč upata, da se bodo glasovi za MSI na škodo KD pomnožili.

V strupeni, šovinistični govornih Morellija in Wondricha ni manjkalo silovitih fašističnih evokacij ter značilnih fraz razpisovalca narodnostne mrznje proti Slovincem.

Posledica razboritih Wondrichovih in Morelljevih besed je bila, da se je po končanem zborovanju podjavnja fašistovska tolopa pobolnavo najprej zagnala proti banki, nato pa proti knjigarni, kjer so hoteli uprizoriti demonstracijo pred sedežem KD. Policija in karabinjerji pa so že od sedme ure dalje zaprli vse ulice in izohode na Trgu Sv. Antona ter postavili policijske tovarnjake po ulicah ob kranju. Na Trgu Sv. Antona je bilo nekaj razpisovalnih bomb ter nekajkrat zavijetih pendreke, da so razgnali prenapetost. Nastal je tepež s policisti in bilo je nekaj pobolnavo ranjenih.

Fašistični razpisovalci so se nato po ulici San Lazzaro, ob vzklikanju »Fora i Sciaivi« in prepevanju občinske žalnice popevke na račun predsednika SFRJ Tita usmerili proti Ul. Mazzini. Odsli so nato na Trg Goldeni, kjer so posejeli sredji ulice in Korza ter na kakšno množico, preden so se razpisovalci v tramvajski in filobusni promet.

Demonstracije po ulicah ob kranju »A morte i sciaivi« so se potopile in nadaljevale. Razpisovalci so skušali vtrtati na sedež PSI v Ul. Mazzini, se spoprijeli s policisti, ker so bili robačne zapretili, da se s sedežu v Ul. Mazzini, ter na vogalu Ul. San Spiridione iz starih škaflet iz lepenke zantelili ogenj. Okrog 23. ure pa so odsli v Ulice Sv. Franciška z očitnim namenom, da bodo napadli Tržaško knjigarno. Ker so bili robačne zapretili, da se v sedežu v Ul. Mazzini, ter na vogalu Ul. San Spiridione iz starih škaflet iz lepenke zantelili ogenj.

Obdobje razpisovalci so se potopile in nadaljevale. Razpisovalci so skušali vtrtati na sedež PSI v Ul. Mazzini, se spoprijeli s policisti, ker so bili robačne zapretili, da se s sedežu v Ul. Mazzini, ter na vogalu Ul. San Spiridione iz starih škaflet iz lepenke zantelili ogenj.

Obdobje razpisovalci so se potopile in nadaljevale. Razpisovalci so skušali vtrtati na sedež PSI v Ul. Mazzini, se spoprijeli s policisti, ker so bili robačne zapretili, da se s sedežu v Ul. Mazzini, ter na vogalu Ul. San Spiridione iz starih škaflet iz lepenke zantelili ogenj.

SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Proračun še ni odobren zaradi enakega števila glasov zanj in proti

Obdobje Vignini obsidil ravnanje desničarskih voditeljev, ki ščuvajo mladino

Sinoči je bila zadnja seja tržaškega pokrajinskega sveta. Zanj pa je vladalo v mestu splošno zanimanje, ker je to pot šlo za sprejemno odločbo za vprašanje proračuna za leto 1965. Obdobje je najprej kratko odgovoril na opazke, ki so jih med diskusijo o proračunu izrekli posamezni svetovalci, nakar so spregovorili še drugi obdobje, ki so dodali k splošnemu poročilu o proračunu še nekaj podrobnosti. Na koncu so sledile še izjave predstavnikov posameznih političnih skupin glede zadržanja pri glasovanju. Sledilo je glasovanje, ki pa je dalo naslednji rezultat: za proračun so glasovali predstavniki Krščanske demokracije, Socialdemokratske stranke in Socialistične stranke ter predstavniki Slovenske skupnosti, kar daje skupno 12 glasov, proti pa so glasovali predstavniki Komunistične stranke, liberalci in muslimanske stranke, liberalci in muslimanske stranke, kar daje skupno 12 glasov. Zaradi tega bo proračun ob začetku novega delovanja pokrajinskega sveta v jeseni, ponovno predložen v odobritev, ker ga zdaj ni mogoče imeti na sprejetega in ne za odbitev.

Obdobje Dassovich je v začetku omenil med drugim tudi, da je bilo vprašanje zadržanja italijanske večine do slovenske manjšine na našem področju vneseno samo enkrat v splošno poročilo, ki ga je kot obdobje za proračun dodal.

Obdobje Degano je navedel vrsto zanimivih podatkov o poslovanju svetoivanske umobolnice. V odgovor na zadevno vprašanje svetovalca Rudolfa je obdobje pojasnil kako je v proračunu porazdeljen znesek 28,8 milijona lir, ki ga bosta prejela slovenski licej in trgovska akademija. Glede nameravane zapozitve D. Hrečaka kot prevajalca pri pokrajini je obdobje pojasnil, da se je odbor pri tem popolnoma ravnal po pravilniku o zaposlovanju delovne sile, ki pozna slovenski jezik. Zato lahko pričakuje s mirno vestjo prejetje priložnosti, ki jo je liberalni svetovalec Jona (P.L.) zahteval v zvezi z natečajem za mesto prevajalca pri pokrajini.

Zadnji je v zvezi s proračunom spregovoril predstavnik socialno-demokratske stranke obdobje Giuricin, ki se je dotaknil številnih vprašanj, med temi tudi vprašanja dvojezičnosti napisa na nagrobnem spomeniku v Miljah. Govornik je med drugim dejal: »Ob tej priložnosti bi rad omenil občutek grenkosti, ki ga je prehodil gostje. Turistično in letovišarska ustanova se selskano in devinsko obalo skuša z raznimi priveditvami nuditi turistom čim prijetnejše bivanje ob morju. Na sedežu ustanove so v teh dneh privedili 1. filatelistično razstavo. Razne druge priveditve pa bodo sledile v prihodnjih dneh.

OD NEDELJE, 1. AVGUSTA, NAPREJ

Nove pošne tarife

S 1. avgustom letokrajnega leta bodo stopile v veljavo nove pošne tarife, ki jih je določil ministarski svet. Od nedelje dalje bo treba plačati za navadno pismo do 20 gramov namesto 30, 40 lir za vsakih nadaljnjih 20 gramov pa po 10 lir več. Ta tarifa, ki velja tudi za tranzitno dravo, bo veljala tudi za pismo, ki ga pošilja poštni urad v Belgijo (doslej je veljala samo za Francijo). Če pa bodo pisma namenjena v tri dve državi presegala 20 gramov, pa bo treba pisma frankirati po tarifi, ki je veljavna za inozemstvo.

Tarife v notranjosti države (Pisma do 20 gramov 40 lara, za pisma do 30 lir); dopolnice 30 lir za vsake dodatne 20 gramov; rokopis do največ 250 gramov 80 lir (55), 10 lir vsakih nadaljnjih 50 gramov; trgovske fakture 30 lir (15); voščilnice in valjaba 20 lir (15); majhni paketi do 250 gramov 90 lir (50); vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir; priporočena pisma 90 lir (85); od 1. januarja 1966, se bo ta tarifa zvišala na 130 lir; ekspresna pisma 120 lir (75); od 1.1.1966 dalje 150 lir; paketi do 1 kg 380 lir (280); telegrami, navadni s 16 besedami 400 lir (250), navadni s 25 besedami 500 lir, nujni s 16 besedami 1.000 lir (490), za vsako besedo več po 50 lir; vzorci brez vrednosti do 100 gramov 40 lir (20).

Tarife za inozemstvo (Pisma do 20 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (80); rokopisi in trgovske fakture do 250 gramov 90 lir (70), za vsakih nadaljnjih 50 gramov 20 lir (15); isto velja za vzorce blaga; tiskovine za vsakih 50 gramov 20 lir (15); paketi do 250 gramov 90 lir (70); dopolnice: navadne 50 lir (40), dvojezične 110 lir (8

Razpis natečaja za slovenske šolnike

Republiki sekretariat za prosveto in kulturo SR Slovenije je razpisal natečaj za podelitev štipendij za izpopolnitev v slovenskem jeziku in literaturi na podlagi jugoslovanske italijanskega sporazuma o kulturni izmenjavi z dne 21. julija 1964 in kasnejših dodatnih sporazumov, sklenjenih v mešanem jugoslovansko-italijanskem odboru, predvidenem v 8. členu posebnega statuta, priloženega k Londonokemu sporazumu z dne 5. okt. 1954. V razpisu natečaja za podelitev štipendij pri univerzi v Ljubljani za akademsko leto 1965-66 je rečeno, da vsaka od navedenih štipendij znaša skupno 720.000 din za celotno akademsko leto. Štipendije se lahko podaljšajo še za eno akademsko leto. Namenjene so pripravi in specializaciji učiteljev o snovnih in srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na področju pod italijansko upravo ter tistih oseb, ki želijo poučevati na navedenih šolah.

Prošnje za dodelitev zgoraj navedenih štipendij lahko vložijo prireditelji slovenske narodnostne skupine, ki imajo diplomno srednje šole ali višjo diplomno. Prošnje lahko vložijo tudi tisti, ki so že eno akademsko leto dobivali štipendijo in jim je za dokončanje študija potrebno še enoletno bivanje v Ljubljani. Ti prosilci morajo predložiti podatke o dosežanem študiju.

Nekolkovane prošnje, s kratkim življenjepisom prosilca in ustreznimi podatki zlasti o dokončanem študiju in o morebitni dosedajni službi, naj prosilci vložijo pri šolskem sekretariatu v Trstu do 20. avgusta t. l.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Odobren zakon o pomoči dijakom srednjih šol

Zanj so glasovale vse skupine, razen KPI in PSIUP, ki sta se vzdržali - Deželni svet se bo zopet sestel sredi septembra

Deželni svet je včeraj odobril zakon o šolski pomoči, to je o štipendijah in o povračilu potnih stroškov dijakom nižjih in višjih ter strokovnih šol. Zanj so glasovali demokristjani, socialdemokrati, socialisti, republikanci, Cumbat, odv. škerek, liberalci in ml. sovci; komunisti in Bettoli (PSIUP) pa so se vzdržali. S tem se je končalo sedanje zasedanje deželnega sveta, ki se bo zopet sestel sredi septembra, medtem ko se bodo deželne komisije sestale že 1. septembra.

Splošna razprava se je končala predvčeršnjim, včeraj pa je najprej odgovorila svetovalec poročevalka Pittino, za njo pa je sprejeli odgovoril za prosveto prof. Vicario, nakar so presli k razpravi o posameznih členih in predloženih popravih.

Poročevalka Pittino, ki se sicer le odloži glasila k besedi v začetku razprave, ki se včeraj precej razgovorila, in celo z zanosom vzgojiteljice, saj je učitelja po poklicu in se torej vidi, da rada spoučuje.

V začetku diskusije se je zahvalila vsem, ki so vneto posegli v razpravo, kar dokazuje, kako vsi globoko čutijo vzgojno vprašanje. Rekla je, da so skoraj vsi svetovalci pozitivno ocenili socialno plat zakona. Ta zakon sicer ne načinja vseh vprašanih, toda odbor bo pripravil še enega, ki bo skušal za polnosti vrzeli sedanega. Predlaga telji zakona so hoteli uresničiti predpise ustave, to je, da postane šolska obveznost dejanska od 6.

Izplačevanje pokojnin

Poštna uprava sporoča, da bo začela izplačevati pokojnine INPS 9. avgusta namesto 14. Nadalje obveščajo, da bodo začeli izplačevati pokojnine državnega zaklada velikim invalidom 6. avgusta, in sicer v uradih, ki so za to pooblašteni.

14. leta in ne le na papirju. Drug namen zakona je tudi, da omogoči sposobnim in zaslužnim, da dosežejo najvišjo raven študija, tudi če nimajo za to na razpoložljivih sredstev.

Pittino je rekla nadalje, da bo zmanjšal celotni izdatki dežele za umišanje tega zakona skoraj 400 milijonov lir za letošnje akademsko leto, kajti 125 milijonov lir bodo porabili samo za prve tri mesece letošnjega šolskega leta, to je od oktobra do decembra. Skupno s tem, če bi se zakon uveljavil, bi se lahko do konca oktobra prihranilo milijardo lir.

Svetovalka je nato dejala, da ni upravičena bojazen glede sodelovanja občan, kar se izdatkov tice, pa tudi če so revne, saj so pri sestavljanju zakona upoštevali velik odstotek nepremičnih in predloženih učencev. Če pa ne bo vsota zadrževala, bo deželni odbor prihodnje leto še kaj primaknil. V odgovoru prof. Cumbati, ki je izrekel dvome v zvezi z zasebnimi šolami, je svetovalka dejala, da pride v deželi na 150 državnih srednjih šol in 29 zasebnih in da zato ni upravičena zaskrbljenost. Nato pa je živo polemizirala z izjavami, ki jih je dal v svojem predvčeršnjem govoru prof. Sema. Priznala je, da mora, da beseda "podpora" ni več primerna za naše čase, vendar jo uporablja deželni statut. Zato so to besedo ohranili tudi v tem zakonu. Nato je še polemizirala s prof. Semo glede šolskih patronatov.

Deželni svet je izrekel priznanje, ker je že v prvem letu svojega obstoja načel vprašanje šolske pomoči, ter poudarila, da si niti dežela niti država ne moreta lastiti vzgojno demokratičnosti, če ne nudita možnosti vsem, da dosežejo najvišjo izobrazbo. Končno se je dejala, da hoče zakon uveljaviti izbrano plast izobražencev, ki bo rezultat izbire iz vsega ljudstva in ne zapra privilegirana kasta.

Zatem je spregovoril odbornik za prosveto prof. Vicario, ki je dejal, da je odbor naklonjen zakonskemu predlogu. Rekel je, da spada ta ukrep v vrsto posegov nove avtonomne dežele, na podlagi šolskega statuta, na področju šolske pomoči in zagotovitve pravice do študija, ki je potrebna v ustavi.

Deželni odbor ni pripravil lastnih zakonskih osnutkov v tej pa-

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 31. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni film v Cinemascope

Mr. Hobbs va in vacanza

MR. HOBBS GRE NA POCITNICE

Igrajo: JAMES STEWART — MAUREN O'HARA — FABIAN

Kino na Grcinah

predvaja danes, dne 31. t. m. z začetkom ob 18. uri, ob 20. uri se predvaja nadalje na prostem, film Walt Disneya

- Avventure
- di caccia
- del prof.
- De Paperis

Igrajo: TOPOLINO — PAPERINO — PLUTO — PIPPO — CIP in CIOP

prodaja rabljenih avtomobilov

FILIALA V TRSTU

Ul. Campo Marzio 12
tel. 31985

zanesljiv nakup pri katerem prihranite

rabljena vozila tudi z jamstvom po najugodnejši ceni

oglejte si, preglejte, preizkusite v široki izbiri modelov in znamk

olajšave pri plačilu na obroke in z nizkimi predjumi

razstava je stalno odprta

LADJE V PRISTANISCU

El Arish (ZAR), Iris (IT), Gondar (Etiopia), Dina, Koran (Angos), M. Polo (IT), Loide Peru (Braz.), Gavilan (Panama), Saturnia, Vulcania Salpa II, Sarda Atlantic II, A. Usodimar, Portorose, L. Lauron (IT), Eritrea, Axum (Etiopia), Seman (AI), Bovec, Zelgora, Nardini (ITA), Hotelier, Hosten (Hol.), Gabriele (IT), Yapanati (Panama), R. Toffolo, Lumarla (IT).

SEJA MILJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

Večina svetovalcev je odobrila osnutek občinskega proračuna

Sprejet je bil tudi proračun za ustanovo ACNA - Proti so glasovali demokristjani, liberalci, republikanec in socialdemokrat

Miljski občinski svet je sinoči z večino odobrila občinski proračun za leto 1965, ki ga je predložil občinski odbor. Za proračun so glasovali komunistični svetovalci in socialisti Robba. Proti so glasovali demokristjani, liberalci, republikanec, Vizzolo in socialdemokrat Menguzzato. Glasovanje se je vzdržal neodvisni Canziani. Nesprotnih glasov je bilo vsega skupaj 12. V istem razmerju so svetovalci glasovali tudi glede predloženega osnutka proračuna občinske ustanove ACNA.

Občinski proračun predvideva pri dohodkih naslednje postavke: 1. dejanski dohodek 296.356.942 lir; 2. gibanje kapitalov 17.468.300 lir; 3. posebno računovodstvo 190 milijonov 664.900 lir. Skupni dohodek znašajo potemtakem 504.490.188 lir.

Pri izdatkih je naslednja slika: 1. deficit uprave 11.075.797 lir; 2. dejanski izdatki 278.771.586 lir; 3. gibanje kapitalov 23.977.850 lir; posebno računovodstvo 190.664.946. Skupni izdatki znašajo 504.490.188 lir. Za kritje deficita proračuna občinska uprava zahteva od generalnega komisarjata vsoto, ki znaša okoli 125 milijonov lir.

V začetku včerajšnje razprave so najprej govorili razni odborniki, ki so pojasnili določena vprašanja, ki so jih zastavili svetovalci na prejšnji seji. Odbornik Ferrugia je podal razna pojasnila v zvezi s finančnimi vprašanji; odbornica Chinchio pa je govorila o vprašanju občinske lekarne.

Precej zanimiv je bil poseg bivšega župana Paeca, ki je izpodbijal trditve opozicije, da občinska uprava v rokah komunistov ni napravila nič na področju turizma. Paeco pa je trdil, da se je danes zelo spremenila miljska slika na tem področju. Zgrajena sta bila dva hotela in danes deluje tudi več prenočišč. Turizem je na razpoložljiv skoraj 200 sob s približno 400 posteljami. To ne pomeni, da bodo Milije gotovo postale turistično središče, vendar se uprava trudi, da bi dosegla čim več rezultatov na tem področju.

Nato je spregovoril župan Millo, ki je obzvaloval, da je opozicija nastopila pri svojem nasprotovanju komunistični občinski upravi na nedemokratičen način. Pri pomni je še, da ima uprava le deset stike z drugimi občinskimi upravami področja pri reševanju skupnih problemov.

Sledilo so glasovale izjave, ki so že enkrat pokazale, kako globoko je razcepjen občinski svet zaradi političnih nesoglasij.

Sestanek deželnih svetovalcev PSDI

Včeraj se je v Trstu sestala deželna svetovalska skupina PSDI pri čemer je bil navzoč tudi deželni tajnik Giorgio Cesare.

Načelnik skupine Devetat, podpredsednik deželnega sveta, je podal obširno poročilo o delu sveta in dejal, da je bilo pretežno zasedanje koristno. Poudaril je odobrena ukrepa socialnega značaja. Devetat je rekel, da je eno izmed glavnih jamstev za redno delovanje deželne sveta to, da razpolaga z gotovo demokratično večino.

Po besedah načelnika skupine so

Ob zaključku razprave je deželni tajnik Cesare ponovil izjavo zauparjaj odboru, ki ga sestavljata KD in PSDI in ki je naložil široko odobravanje svetovalcev. Omenil je nato vsedrjavni položaj in dejal, da je treba razpravo o njem poglabiti. To pa bo možno le po novembra, in decembra, ki bosta na koncu poudaril prispevek socialdemokratskih parlamentarcev Ceceherinja, Zanerina in Zucallija za reševanje deželnih vprašanj. Na koncu zasedanja sta Cesare in Nardini na kratko poročala o njunem nedavnem potovanju v ZDA in o sestankih z italijanskimi, zlasti pa furianskimi skupnostmi, ki živijo v Kaliforniji. Vpisovanje v Slovenski dijaški dom v Gorici Starki, ki nameravajo vpisati svoje otroke v šolskem letu 1965/66 v Slovenski dijaški dom kot redni študenti, morajo v prihodnjem mesecu, in sicer do 15. avgusta, vložiti prošnjo za sprejem na posebnih tiskovinah, ki jih dobijo pri upravi zavoda. Prošnje za sprejem v Slovenski dijaški dom se sprejemajo neprekinjeno do izpopolnitve vseh razpoložljivih mest. Vsa ostala pojasnila in navodila prejmejo prosilci pri upravi Slovenskega dijaškega doma v Ul. Montesanto 84, vsak delavnik od 10. do 12. ure. Padla je pri postelji in si zlomila stegenico V civilni bolnišnici v Gorici so prizdrili na zdravljenju s prognozo okrevanja v 30 dneh Giorgino Rotti, vdovo Ossolo iz Ul. Vittorio Veneto 14. Zjutraj ob 5.30 je vstala s postelje in padla; zlomila si je desno stegenico. V bolnišnico jo je pripeljal sin, ki je dežurnemu zdravniku povedal okolišne nesreče.

Goriško-beneški dnevnik

Odločen protest deželnih svetovalcev ob podelitvi naslova «cavaliere» misovcu

Deželni svetovalci PSI, KPI, PRI, PSDI, SS in PSIUP zahtevajo od predsednika Saragata, da mu odvzame častni naslov zaradi njegovega preteklega in sedanjega fašističnega delovanja

Ob podelitvi naslova «cavaliere» za zasluge republike» odvetniku Enu Pascoliju so predsedniku republike Giuseppeu Saragatu pisali odprto pismo naslednji deželni svetovalci: Moro in prof. Angel (PSI), Bergomasi in dr. Sisković (PSI), prof. Cumbat (PRI), prof. Bertoli (PSDI), odv. škerek (SS) in poslanec Bettoli (PSIUP). Pismo se glasi:

«Gospod predsednik, v goriških izdajah časopisov «Piccolo» in «Gazzettino» od nedelje 25. julija je bila objavljena vest, da ste podelili odv. Enu Pascoliju časten naslov kavalirja za zasluge republike.

Več nas je globoko presenetila, prav tako smo prepričani, da je presenetila vse pripadnike demokratičnih strank ter veliko množico profitašistov, partizanov in bivših deportirancev v nemških koncentracijskih taboriških iz goriške pokrajine, Italijane in Slovence, in sicer zaradi dejstva, ker je odv. Eno Pascoli bil fašist pred letom 1943, kasneje pa se je vpisal v republikansko fašistično stranko in zavzemal v oboroženih silah tako imenovane «Italijanske socialne republike» čin oficirja.

Tudi njegov oče je bil več let fašistični podestaf v Gorici. Zaradi svoje politične preteklosti so oba epurirali ter jima odvzeli civilne pravice.

Odv. Eno Pascoli je v svojstvu načelnika skupine svetovalcev MSI v občini Gorica večkrat javno ironično in z zaničevanjem govoril o italijanskih demokratičnih ustanovah in, žal, nezakonoma tudi o Vaši protifašistični preteklosti ob izvolitvi na najvišji državni položaj.

Gospod predsednik, kako je mogoče, da je človek s takšno politično preteklostjo, kot jo ima odv. Eno Pascoli, prejel od Vas častni naslov kavalirja italijanske republike, ki temelji na osvobodilnem gibanju in na delu?

Kakor smo sil na vprašanje za stavili mi, so si ga tudi tisoč partizanov, profitašistov in demokratov Italijance in slovenske narodnosti goriške pokrajine.

Podletelj častnega naslova republikanskega oficirja, ki je od kraja služil tako imenovani socialisti republiku in ki se ob vsakršni priložnosti hvali s svojo preteklostjo, žali stotine mrtvih in osvobodilni borbi, deportirancev in nemških taboriških, partizanov in profitašistov naše pokrajine.

Gospod predsednik, kako se je vse to moglo zgoditi? Ali je mogoče, da Vas noben minister, državljan ali odgovoren politični predstavnik pokrajine Gorica ni pravočasno seznanil s preteklo in sedanje politično usmeritvijo odv. Ena Pascolija?

Gospod predsednik, ironija je zahtevala, da so vsi profitašisti goriške pokrajine izvedeli za vest o podelitvi častnega naslova bivšemu republikanskemu oficirju iz tiska na dan 25. julija, ki je tako drag vsem profitašistom in italijanskim ljudstvu.

Zaupamo Vam, gospod predsednik, da se boste pozanimali za nasleden primer in da boste kot protifašist s plemenito preteklostjo storili primerne zaključke ter odvzeli častni naslov, podeljen bivšemu oficirju salojške republike, Enu Pascoliju, sedanjemu najvidnejšemu neofašističnemu predstavniku v Gorici.

Dasiravno so volilni rezultati jasno pokazali premik volilcev na levo. Pogojanja se vršijo, ne da bi se javno mnenje seznanjalo o njih in v vzdušju domoljivosti.

PSIUP je vedno dosledno zagovarjal stališče, da se morajo odloži sestavljati ter pojanjanja voditi na naprednih programih in da mre samo enotna levčarska politika brez diskriminacije napram progresivnim silam onogodišči uspeh pogojanj v korist prebivalstva.

PSIUP nadalje poudarja, da je neresnična trditve, objavljene v včerajšnjih italijanskih časopisih, čes da nasprotuje vključitvi SDZ v odbore, ker nima nikakršnih nacionalističnih predsodkov.

Metanovodi ENI naj se raztegnejo tudi na področje naše dežele

Zaradi zastopavljenosti in preskrbi z zemeljskim plinom smo izgubili v 1963. letu nad milijardo lir

Industrijski goriški Zbornice in predstavniki trgovine in kmetijstva inž. Quirino Rigonati je napisal študijo o metanovodih v Italiji in njihovo koristnost za gospodarski razvoj. Osobdi je nezainteresnost pristojnih državnih krogov, zlasti Ente Nazionale Idrocarburi (ENI), da vse do danes ni raziskal metanovodskega omrežja tudi na naše deželo.

Inž. Rigonati ugotavlja v uvodu, da se je takoj po vojni ustvarilo prepričanje, da je plin za mestno uporabo opravil svoje nalogo, ker so naprave za njegovo proizvodnjo dosegle najvišjo stopnjo razvoja in ker je postala distilacija premoga ekonomsko nerentabilna zaradi novih termičnih virov, predvsem zaradi destilacije petroleja.

Na vsem lepem pa je ideja o zatonu plina propadla; odkrili so zemeljski plin ter iznašli nove metode v proizvodnji plina iz petroleja, končno so ga začeli utekočinjati ter prevažati. Nastala je nova industrija plina. V najkrajšem času je postal last širokih množic širom po Evropi, kjer so spoznale njegovo koristnost in kalorično vrednost. Razširil se je tako na hitro kot elektrika; poseljal si je pot v najmanjša naselja. V nasprotju s pričakovanji vsedrjavna ustanova za goriva ENI ni izdelala politike o uporabi zemeljskega plina za vso državo, kakor je bilo prnčakovati in kot so to storile ostale industrijske razvite evropske države.

V Sveci obstajajo plinovodi po vsej državi, številna mesta uporabljajo nestrujeni plin, uporabljajo ga tudi za kurjenje visokih peči in druge industrijske obrate. Kupujejo ga na Nizozemskem ali v Nemčiji. V kratkem, samerava, je povezat svoje plinovode, omrežje z nemškimi ter z evropskimi.

V Franciji in Angliji je plinska industrija nacionalizirana že iz druge svetovne vojne dalje. Državno podjetje modernizira naprave ter izkorišča naravna nahajališča zemeljskega plina odnošno avaza utekočinjeni metan.

V Nemčiji, kjer imajo dovolj premoga, pridobivajo plin kot poranski produkt v kokosnah. Dobavljajo ga metom, kjer delujejo večina občinske planarne. V zadnjem času pa so začeli izkoriščati nahajališča zemeljskega plina v Severnem morju.

V Beneluxu, kjer ima Belgija plin iz destilacije premoga, Holandska pa zemeljski plin, obstaja široka mreža metanovodov, ki so speljani v vsa večja mesta.

Medtem ko so metanovodi razpredeni po Zahodni Evropi v vseh pokrajinah ter je gorilni plin na razpoložljiv v velikih količinah, se uporablja v Italiji samo v industrijskem trikotniku ter v Benečiji, Emiliji in Romagni. Šele sedaj se metanovodi gradijo v smeri proti srednji in južni Italiji, medtem ko je izključena Furlanija — Juljska krajina. Kakšna škoda je to za naša pokrajina Trst in Gorica, ki sta bili industrijsko razviti že pred 50 leti!

«Italija se končuje v Mestranu», so pravilo ugotovili, preden se je začela graditi avtomobilska cesta Beneke—Trst. Ista velja danes za našivode, ki se končujejo v Mestranu ali Trevisu. Leta 1963 so tri pokrajine naše dežele, Videm, Gorica in Trst, potrošile 156 milijonov kalorij plina. Če upoštevamo, da stane kalorija našega, tradicionalnega plina, 12 lir za tisoč kalorij, metana pa 4 lire, plačujemo v naš deželi skoraj sedem lir več za plin kot v krajih, ki imajo na voljo zamejski plin. Pokazatelj so zelo jasnji: deželno gospodarstvo je v letu letu izgubilo nad milijardo lir. Izguba je toliko večja, če upoštevamo, da se na področjih, kjer so speljani metanovodi, zvišali potrošnja od 3 do 17-krat.

Nujno je, da ENI razširi naftovodno omrežje tudi na naše področje ter nam dobavlja plin po isti ceni kot privilegiranim področjem. Mora pa se zganiti tudi iz drugega razloga. Skupina ameriških industrijev je namreč italijanskemu ministru za industrijo že prikazala možnost prevosa utekočinjenega plina iz Afrike. Če se ENI ne zganje, je naravno, da bo nastopila za sebna konkurenca. Ker vrhu tega obstaja tudi predlog, da se državni kapital ENI vdelo od sedanjih 36,9 milijarde na 161,9 milijarde; predlog, ki sta ga odobrili obe velji parlamenta in ker obstaja nadalje tudi zakonski osnutek, da se bo morala nadaljevati politika ENI za energetsko neodvisnost in nizke cene s pomočjo izgradnje važnega prevoznega sistema ter nabavljanja naravnega plina v inozemstvu, je bolj logično, da bo moral razširiti svojo dejavnost na tem specifičnem sektorju tudi na deželo Furlanijo Juljsko krajino.

KRVAV TEDEN NA DEŽELNIH CESTAH

Na cestah med Tržičem in Cervignanom tri smrtno prometne nesreče

V Paparianu sta avtomobila tuje registracije do smrti povzela dve osebi - Zaradi posledic trčenja je umrl tudi kmetski delavec grofa Attemsa

Na državni cesti, ki pelje iz Benet v Trst, sta se pripetili predvčeršnjim in včeraj dve prometni nesreči, pri katerih sta izgubili življenje dve osebi. Včeraj se je v vasi Papariano v Fiumicella ubil upokojenec 51-letni Giuseppe Colaussa iz Papariana. Sedel je pred barom «Romolo Splanica» in bral časopis. Vtem se je peljala mimo kolona vojaških avtomobilov, katero je prehitel avtomobil francoske registracije. Avtomobil Leoncino, ki se je peljal z nasprotne smeri, se je zaradi nevarnega položaja tako umaknil na desni rob ceste, da je povzročil Colaussija, ki je sedel pred barom. Možak je bil na mestu mrtev, vozilo pa je poškodovano tudi hišni vožal. Njegova smrt je ugotovil sodnik iz Cervignana, zapisnik o nesreči pa je sestavila prometna policija.

Skoraj na istem kraju v Paparianu se je pripetila v četrtek ob 22.30 druga smrtna prometna nesreča. Moteokrist 42-letni Giovanni Anzolin, doma iz Sele pri Ronkah, se je iz kraja Isola Morosini peljal domov. Na cesti ga je povzročil neki avtomobil, ki je po nesreči zbežal in ga policija išče. Anzolin je hudo ranjen obležal na cesti. Čez nekaj minut se je pripeljal avtomobil belgijske registracije. Pozneje je njegov šofer objavil, da je videl na cesti ležečega človeka, ki je privzgodil glavo. Priznisi je na zavore, vendar prekasno. Z odbojnikom je zadel v Anzolinovo glavo ter povzročil njegovo smrt. Na kraj nesreče je prisel sodnik iz Cervignana, patrolja prometne policije pa je sestavila zapisnik.

V četrtek zvečer je v civilni bolnišnici v Gračevo umrl 70-letni Erminio Stabile iz Ogteja, ki je postal v ponedeljek zvečer 26. julija žrtev prometne nesreče. Ko se je vračal iz Ločnika, kjer je zaposlen na posestvu grofa Attemsa, ga je v bližini doma povzročil avtomobil nemške registracije. Po trčenju ga je avto odvlekel kakih 30 m po cesti. S hudimi ranami so ga odpeljali v civilno bolnišnico v Gračevo, kjer je umrl. Pokopali so ga včeraj popoldne. Vse tri pogrebe bo opravilo pogrebno podjetje Prescherehen iz Gradiške.

Umrla je grofica Coronini-Kronberg

V starosti 94 let je v četrtek zvečer umrla na svojem domu v Ul. Alviano 12, grofica Marianna Oppersdorff, vd. Coronini Kronberg. Dan pogreba se niso določili; zelo verjetno je, da bo v ponedeljek.

«La finta malata» v ponedeljek na Gradu

V ponedeljek, 2. avgusta, ob 21. uri bo gledališče «Piccolo Teatro Città di Gorizia», ki deluje v okviru Unione Ginnastica Goriziana, uprizorilo na Gradu v Gorici Gotoldijevo komedijo v irih de-

Veliko ljudsko slavje

s plesom na prostem na DVORANES, 31. julija v NEDELJO, 1. avgusta in v PONEDELJEK 2. avgusta

TAMBURICA

bo nastopal v NEDELJO, 1. avgusta ob 18. uri. Za ples bo v soboto in ponedeljek igral TROPICAL v nedeljo pa bo igrala TAMBURICA

NA VOLJO BO DOVOLJ SPECIALITETI

Benčinski boni

Trgovinska zbornica iz Gorice sporoča, da zapadajo danes 5-litrski benčinski boni vijoličaste in 10-litrski boni sivo sinje barve. Zamenjali so jih 5-litrski boni oranžne in 10-litrski boni zelene barve.

ČLANEK PREDSEDNIKA TRGOVINSKE ZBORNICE V GORICI INŽ. RIGONATA

Kino

VERDI, 16.30: «Il pante sul fiume Kwai», W. Holden in A. Guinness; ameriški barvni kinemaskopski film. MODERNISSIMO, 16.00: «La querca del gigante», V. Heflin in S. Hayworth, barvni ameriški film. VITTORIA, 17.00: «Il figlio del leopardo», Franco Franchi in Ciccio Ingrassia; barvni italijanski film. CENTRALE, 17.00: «I rinnegati di Fort Grants», Jerry Cobb in Martha Hyier; ameriški barvni kinemaskopski film.

DEZURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna CRISTOFOLLETTI na Travniku št. 14, tel. 29-72.

DEZURNA CVETLICARNA

Jutri 1. avgusta bo v Gorici odprta cvetličarna JOZEF BANDELI na Travniku, tel. 54-42.

TEMPERATURA VCERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 26,8 stopinje ob 12.30, najnižjo 17 stopinj ob 4. zjutraj; povprečne dnevne višje je bilo 73 odstotkov.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT ŠPORT

ATLETIKA

SZ-ZDA V KIJEVU

Sovjeti kot lani v Los Angelesu Američani s prenovljeno ekipo

Prognosa na strani Američanov

Po Tokiu so v Sovjetski zvezi na široko pisali in govorili, da je bil vzrok neuspeha lahkoletov v preveliki povprečni starosti večinoma državnih reprezentantov. Govorili so tudi, da bodo v bodoče več pozornosti posvetili mladim silam in postopoma prenovili državno vrsto.

Ta kampanja je bila pravilna, pogled na listo kandidatov za srečanje v Kijevu pa človeku zmeša pojme. Od 42 izbranih v moški ekipi jih je kar 36 tekmovalo na japonski olimpijadi ali celo štiri leta prej v Rimu in samo 5 tekmovalcev ni še preseglo 24. leto starosti.

V drugem taboru je situacija bistveno različna. Od 49 atletov jih kar 24 je ni izpolnilo 24. leto starosti in dobra polovica reprezentantov se ne ve kaj je nastop na olimpijadi.

Ce so Sovjeti govorili o vključitvi mladil sil v izbrano vrsto so morda mislili ta načrt uresničiti v dolgoročnem terminu, dejstvo pa je, da v Kijevu ne boje ničesar tvegati in nastopila bo večina reprezentantov, ki je doživela katastrofo v Los Angelesu in Tokiu. Američani so nasprotno pustili doma kar 7 olimpijskih prvakov (delno ker so poškodovani, delno ker so prenehali z aktivnim udeleževanjem) so pa še vedno favoriti za zmago v moški konkurenci in 40 z razliko približno 15-18 točk.

Zelo zanimiva je trenutna situacija v tekih. Sovjeti, ki so bi-

li v sprintu vedno že pred štartom premagani, so letos dosegli vrsto odličnih rezultatov in strokovnjaki računajo, da so enakovredni Američanom. Dokaj nejasna je situacija na srednjih progah, Američani pa imajo vseeno lažjo prednost, popolnoma pa se je korist ZDA nagloma tehitna vrednosti dosežkov na dolgih proгах in prav to Američane izredno veseli. Razni Mills, Lindgren in Schul bi morali z lahkoto opraviti s Sovjeti, posebno na 10 tisoč metrov.

V zgodovini srečanj je bilo izboljšanih že mnogo svetovnih rekordov. Posebno uspešna sta bila Brumel in Boston. Sovjetski skakalec letos praktično še ni nastopal, če pa so ga trenerji vključili v reprezentanco, verjetno od njega pričakujejo izredni podvig. Morda svetovni rekord. Boston, čeprav tudi zanj minevalo leta, ne daje nikakor utrujenosti in ba- je do prav na tem dvoboju skakalci premagati fantastično znanko 8,30 m v daljino. Tudi če Boston ne bo popolnoma uspel je malo verjetno, da mu bo Ter Ovensian enakoveren.

Vročje bo tudi v metu kladiva. Američani so doma pustili svetovnega rekorderja Connollyja, delno ker so prenehali z aktivnim udeleževanjem) so pa še vedno favoriti za zmago v moški konkurenci in 40 z razliko približno 15-18 točk.

Zelo zanimiva je trenutna situacija v tekih. Sovjeti, ki so bi-

li v sprintu vedno že pred štartom premagani, so letos dosegli vrsto odličnih rezultatov in strokovnjaki računajo, da so enakovredni Američanom. Dokaj nejasna je situacija na srednjih progah, Američani pa imajo vseeno lažjo prednost, popolnoma pa se je korist ZDA nagloma tehitna vrednosti dosežkov na dolgih proгах in prav to Američane izredno veseli. Razni Mills, Lindgren in Schul bi morali z lahkoto opraviti s Sovjeti, posebno na 10 tisoč metrov.

V zgodovini srečanj je bilo izboljšanih že mnogo svetovnih rekordov. Posebno uspešna sta bila Brumel in Boston. Sovjetski skakalec letos praktično še ni nastopal, če pa so ga trenerji vključili v reprezentanco, verjetno od njega pričakujejo izredni podvig. Morda svetovni rekord. Boston, čeprav tudi zanj minevalo leta, ne daje nikakor utrujenosti in ba- je do prav na tem dvoboju skakalci premagati fantastično znanko 8,30 m v daljino. Tudi če Boston ne bo popolnoma uspel je malo verjetno, da mu bo Ter Ovensian enakoveren.

Vročje bo tudi v metu kladiva. Američani so doma pustili svetovnega rekorderja Connollyja, delno ker so prenehali z aktivnim udeleževanjem) so pa še vedno favoriti za zmago v moški konkurenci in 40 z razliko približno 15-18 točk.

Zelo zanimiva je trenutna situacija v tekih. Sovjeti, ki so bi-

KOLESTARSTVO

21. DIRKA PO JUGOSLAVIJI

Čubrić prvi na cilju v Beogradu

Splošna lestvica neizpremenjena

V enajsti etapi kolesarske dirke po Jugoslaviji so danes preostali tekmovalci vozili od Novoga Sada do Beograda, tu pa so opravili še pet krogov okoli Kalemegdana. Zmagal je jugoslovanski reprezentant Radoš Čubrić, ki je 100 km prevozil v 2 urah 12'37". 21 sekund za zmagovalcem je na cilj prispel sovjetski kolesar Sepelj, ki je bil za en dan tudi prvi na lestvici, tretje mesto pa je osvojil Belgijec Sanen z zaostankom 47". Italijan Carpentari je bil šesti.

Glavina z vsemi najboljšimi je prišla na cilj z zamudo 1'40". Boltežar je obdržal rumeno majico, v ekipni lestvici pa je drugo mesto za Jugoslavijo prevzela Italija, ki je prehitela Sovjetsko zvezo. Danes bodo kolesarji prevozili dvajseto etapo Beograd - Kragujevac, dolgo 122 km.

članov bo šla na 10-dnevni trening vali tudi lahkoletci. Skupina 10-12 v slovensko atletsko prestolnico Celje. Možno je, da bodo borovci 22. avgusta nastopili tudi na atletskem mitingu, katerega bo priredil Klavivar.

Na skupni trening bo šla tudi skupina najboljših italijanskih dolgočrogov. Ze drugo leto zaporedoma se bodo Italijani zbrali v Kranjski gori, kjer so res odlični pogoji za tek po travnikih in po gozdu. V prvi skupini, ki se bo v Sloveniji združila od 1. do 15. avgusta bodo bili: Ambu, Conti, Aresse, Del Buono, Segrada, Pompucci, Begnis, Finelli, Carabelli, Sinesi.

KOŠARKA

SKOPJE, 30. — Na mladinskem turnirju ob priliki druge obletnice potresa ki je opustošil makedonsko prestolnico je italijanska reprezentanca zasedla tretje mesto.

SMUCANJE

NA NEGU V AVGUSTU

Svetovno prvenstvo 1. 1966 v Portillu. (Čile)

Težave v organizaciji

Po dolgih in tudi vročih debat na zadnjem kongresu svetovne smučarske zveze je bilo sklenjeno, da bo prihajajoče svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah prihodnje leto v Čilu, in sicer v Portillu od 4. do 14. avgusta. Datum je dokaj nenavaden, v Čilu pa imajo tedaj zimo in pobožna And so v tem mesecu najbolj primerna za smuko.

Težave za dodelitev organizacije Portillu niso bile toliko v neprijetnem datumu za praktično vnesenje smučarske države, temveč v neresnosti katero so odgovorni v Čilu pokazali. Organizacijski odbor je namreč iz neznanih razlogov zavlačeval z začetkom pripraviljalnih del. Čile ni seveda Francija, Avstrija ali Švica. V Čilu, čeprav snega

ne manjka ni veliko smučarjev in proge so samo tiste katere je ustvarila narava. Za svetovno prvenstvo navadno naravne proge ne zadostujejo. Treba je razstrleži skale, posekati dreve itd. Poleg neposrednih del na smučiščih je treba zgraditi vlečnice, ki bodo tekmovalce prepeljale do štarte, urediti pa je treba izredno dolgo vrsto raznih postranskih služb. Tekmovalcem in drugim udeležencem je treba najprej nuditi strembo, poskrbeti je treba za primerno mednarodno kuhinjo, sedež tekmovalca, ki je pri smučanju v visokih gorah, mora biti povezan z dobrih cestami z bližnjimi večjimi centri, kar pa je najvažnejše za dober uspeh velikih športnih prireditev: novinarska služba mora delovati brezhibno in vsakdo mora imeti možnost, da hitro izve za vse podrobnosti tekmovalca.

Za rešitev vseh teh problemov čilski športni delavci niso kazali veliko vneme in smučarske zveze vodilnih držav so bile upravičeno zaskrbljene, da bi ne izpadlo svetovno prvenstvo kot navadno mednarodno tekmovalce.

Čile je bil podvržen velikemu pritisku in končno se je nekaj premaknilo; v akcijo so stopile vojaške oblasti, ki so dale na razpolago delovno silo. Danes je v Portillu že precej storjenega in od 14. do 2. avgusta letos bo mednarodno tekmovalce, ki bo prava generalna za svetovno prvenstvo.

Problem prenočitve je bil v Portillu najbolj pereč. Do konca leta 1964 je bilo na razpolago le 40 mest, sedaj pa so skoraj dogradili dva velika hotela, ki bosta vsaj delno krija potrebe za letošnje tekmovalce, do svetovnega prvenstva pa bodo opremili zadostno število prenočitvenih mest.

Proga za moški in ženski spust je delala skrbi ker je bila v sredini deljenja z visokim skalovjem. Voljaki so skalovje razstrleži in odstranili, proga pa je sedaj na dveh mestih prezezana od visokogorske ceste, ki pelje v Juncallio. Često bodo na teh dveh točkah za-

Informacije turistične zveze Slovenije

LJUBLJANA Z OKOLICO:

V Ljubljani ima nekaj prostora še hotel Lev. Hotel Slon bo imel prostor samo 30. julija, 5. in 6. avgusta. Hotel Union ima še nekaj prostora, razen 31. julija in 2. avgusta, ko bo zaseden. Hotel Ilirija je zaseden, samo 4. avgusta bo imel nekaj prostora. Nekaj prostih postelj ima tudi hotel Turist. Dovolj prostora je v zasebnih turističnih sobah in v študentskih domovih. Prostor je v Trbovljah, na Kleku, planinskem domu na Mrzlici, planinskem domu na Kumu, domu borcev NOV na Vrhnem in sindikalnem domu na Partizanskem vrhu. Nekaj prostora je tudi v Litiji, Medijskih toplicah, v hotelu Mantova na Vrhniki in v hotelu Martin Krpan v Logatcu. Pri zasebnikih na Vrhniki in v Logatcu je dovolj prostora. Dom v Kamniški Bistrici je zaseden. Na Veliki Planini bo 31. julija in 1. avg. zaseden planinski dom. Hotel Simmova ima še nekaj prostih postelj. Dovolj prostora je v planinskem domu na Starem gradu nad Kamnikom, v Domžalah, Ribnici na Dolenskem, Sodražici, na Travnici gori, Partizanskem domu na Pristavi, na Polževem in Kureškem, v Rakovem Skočjanu in v Cerklji

ci je še nekaj prostih postelj. Za

Rakov Skočjan priporočajo rezervacije. Nekaj prostora je še pri zasebnikih na Rakeku, v Loški dolini, na Blokah in v Zilcah. Cerkljsko jezero je do polovice zalito. Prireditev: Turistično društvo v Kamniški Bistrici in Planšarska skupnost prirejata 1. avgusta ob 9. uri pastirski praznik Velike, Male in Gojiške planine na Veliki planini. Na predvečer v soboto, 31. julija bo ob 20. uri na Poljanskem robu partizansko srečanje ob tabornem ognju v počastitev 20-letnice osvoboditve. Zagotovljen je neprekinjen prevoz z železnico od sobote popoldne do nedelje zvečer. V Ljubljani bo v okviru XIII. letnih kulturnih prireditev nastopil 3. avgusta ansambel «Kolo» iz Beograda, 4. avg. «Dvorak kvarteta» iz Prage, 6. avgusta pa bo nastopil folklorni ansambel «Ulpina» iz Českoslovaske.

DOLENJSKA:

V Novem mestu je zaseden hotel Metropol, nekaj prostora pa je v hotelu Kandija. Na Otočju je dovolj prostora v motelu, Grad pa je zaseden. Smarješke toplice so zasedene. V Cateških in Dolenskih toplicah je še prostor pri zasebnikih, zdravišče pa je zasedeno. Dovolj prostora ima hotel Srečič v Krškem in prav tako planinski dom Vinka Paderšiča na Gorjančih in planinski dom na Mirni gori.

STAJERSKA:

V Celju je zasedeno gostišče «Ojstrica», za hotel Evropa pa pripravljajo rezervacije. Hotel Celeia ima 68 prostih postelj. Prostor je tudi v Celjski koči in na Svetini, vendar pripravljajo rezervacije. Zdravišče pri zasebnikih, v Rogški Slatini pa tudi v hotelih. Nekaj prostora je še v Rimskih toplicah in v Laškem, v Logarski dolini je zasedeno gostišče «Pri sestrah Logar», medtem ko je v planinskem domu in koči na Okrešlju, v gostišču «Plesnik» in pri zasebnikih še nekaj prostora. V Solčavi pripravljajo hotel Rinka rezervacije za soboto. Prostor pa je v gostišču «Zadravnica», Rogovlucu in pri zasebnikih. V Gornjem gradu je nekaj prostora še v gostišču «Turista», v week-end naselju in pri zasebnikih. Dovolj prostora je pri zasebnikih v Lučah in Ljubnem. Gostišče Planinka v Ljubnem pripravljajo za 31. julija in 1. avgusta rezervacije. Letoviško naselje v Mozirju je zasedeno, medtem ko je pri zasebnikih še dovolj prostora. V Velenju je prostor v letoviškem naselju, hotelu Paka in pri zasebnikih. Prostor je še v Sošanju, Slovenskih Konjicah, Planini pri Sevnici, Vitanju, Braslovčah in na Vrškem. V domu na Siemenu, domu na Lisci in v gostišču na gori Ojki je še nekaj prostora, vendar pripravljajo rezervacije. Odprti so kopalni bazeni v Rogški Slatini, Celju, Preboldu, Sošanju, Mozirju, Frankolovu in Slovenskih Konjicah. Koprane je možno tudi v Velenjskem in Braslovškem jezeru.

GORENJSKA:

V Bohinju je pri zasebnikih v Srednji vasi, Polju, Stari Fužini in Bohinjski Bistrici 40 prostih postelj. Hoteli niso poslali poročil. Žičnica na Vogel obratuje normalno. Za skupine 10 ljudi in več daje 20 odst. popusta. Temperatura vode v jezeru je 21 stop. C. V Kranjski gori sta zasedena hotel Prisanek in Erika. Hotel je tudi zaseden. Hotel Razor ima še 50 prostih postelj. Pri zasebnikih je še 50 prostih postelj. Dom v Planici je zaseden. V Podkorenu je pri zasebnikih še 20 prostih postelj. Hotel Vitranc je zaseden. V Gozd Martuljku je pri zasebnikih še 15 prostih postelj. Vse planiške kočice na Vršiču in kočice v Krnici imajo še nekaj prostora. V Radovljici sta zasedena počitniški dom Slavka Slandra in hotel Grajski dvor. Pri zasebnikih je še 50 prostih postelj. V Lescah je v gostišču «Turista» in pri zasebnikih še dovolj prostora. Pri zasebnikih v Kropi so 4 proste postelje. V Trzinju je v gostišču Pošta in v Trzinju je tudi v Podjubeju in v planinskih domovih pod Storiščem in na Kofcah. Dovolj prostora je v obeh hotelih in pri zasebnikih v Kranju. Dom na Joštu ima 28 prostih postelj, zasebnik v Naklem pa 60. Dom na Jerzerskem je zaseden, pri zasebnikih pa je še 23 prostih postelj. V Predvorju je zaseden Grad hrib, zasebniki pa imajo 25 prostih postelj. V domu na Kravcu je 80 prostih postelj. V Skofji Loki je 40 prostih postelj v hotelu Krona in pri zasebnikih. Prostor je v planinskem domu na Lubniku in pri zasebnikih v Poljanah, Srednji vasi, Gorenji vasi in Trebju. Hotel dom pod Planino v Trebju ima 30 prostih postelj. Prostor je v smučarskem domu na Starem vrhu, planinskem domu Litostroj na Sorški planini in pri zasebnikih v Selcah, Zeleznicah in na Sorici. Nekaj prostora je še v domu na Goropekah pri Zireh in pri zasebnikih v Zireh.

POMURJE:

V Murski Soboti je še nekaj prostora v obeh hotelih in pri zasebnikih. Zdravišče v Radencih je zasedeno, pri zasebnikih pa je 43 prostih postelj. V Moravcih je prostor pri zasebnikih, letoviško naselje pa je zasedeno. Nekaj prostora je še v Ljutomeru, Jeruzalemu, Belčinih in Gornjih Petrovcih. Odprta so kopališča v Radencih in Murski Soboti. Koprane je možno tudi v Ribnikih in Ljutomeru, v Negovskem, Videmskem in Bukovniškem jezeru.

Na Bledu so zasedeni hoteli Jeruzalem, Park in Toplice. Nekaj prostora tudi imata samo hotel Krim in Triglav, vendar le za prehodne goste. Pri zasebnikih je še nekaj prostih postelj.

V Campingu v Zaki na Bledu bo 6. avgusta zvečer nastopila blejska folklorna skupina.

HOKEJ

DANES OB 21.45

Triestina - Ferroviario za točke in prestiž

V enajstem kolu državnega prvenstva v hokeju na kotalkah bo najvažnejša tekma v Trstu. Na igrališču «Ferroviario» v Miramorskem drevedu se bosta danes ob 21.45 srečala tržaška ligaša Triestina in Ferroviario. Domači ekipi sta trenutno na drugem oziroma četrtem mestu lestvice. Triestina, ki brani naslov državnega prvaka, je v zadnjem kolu samo izenačila na domačem terenu, Ferroviario pa, ki je začel prvenstvo z izrednim poletom, je začel škripati in prejšnjo soboto doživel v Modeni poraz.

Triestina nujno potrebuje dve točki, sicer bo odrezana od borbe za ponovno osvojitve naslova. Ferroviario pa tudi ne sme izgubiti, ker lahko zdrkne v drugo polovico lestvice. Poleg točk veliko pomeni tudi zmaga nad mestnim rivalom in tekma bo gotovo na izredno borbeni ravni.

Danes bo Triestina kupila še enega rezervnega vratarja od nekoga furianskega kluba. Tehnični vodja Triestine bo tudi letos Frossi, trenerke posle pa bo namesto Frossi opravil Sadar, ki bo tudi igral.

FIRENCE, 30. — Argentinski nogometaš Maschio se je sporazumel z vodstvom Fiorentine za nastopanje v prihodnjem prvenstvu. Takoj po podpisu pogodbe je nogometaš odpotoval za klubskimi tovariši, ki se že pripravljajo.

NOGOMET

OLIMPIADA

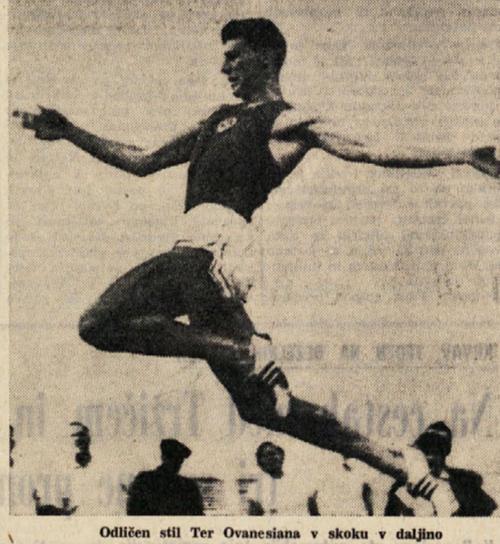
Moštvo Triestine, ki bo letos nastopalo v prvenstvu C lige bo v pripravi začelo 10. avgusta. Igralci, trenerji in voditelji kluba se bodo zbrali v S. Daniele del Friuli. Na voljo bodo sedeli igralci: vratar Colovattini, branilci Ferrara, Castner, Di Bert, Candussi, Pez, Palcini, Dei Piccolo, Varglien, Dallo in Scala, napadalci Mantovani, Zerlin, Mariani, Spiro, Miani in Beorchia.

RIM, 30. — Pod predsedstvom odv. Onestija se je v Rimu sestel izvršni odbor CONI. Odv. Onestij je med drugim poročal o svojem potovanju na Brazzaville na afriške igre in o svojih razgovorih z športnimi delavci črne Afrike in z sestankom predsednikov nacionalnih olimpijskih odborov, ki bo v Rimu od 30. septembra do 2. oktobra.

Izvršni odbor je nato tudi sprejel predlog, da se letos jeseni pošlje v Mehiko skupina 23 atletov, 8 strokovnjakov, 2 zdravnik in 2 uradna predstavnika CONI, ki naj bi proučili pogoje bivanja, tekmovalna in splošna klimatizacije za pravilno načrtovanje priprav za prihajajoče olimpijske igre. Podobne skupine bodo potovale v Mehiko tudi v naslednjih letih.

JADRANJE

CASABLANCA — V zadnji regati evropskega prvenstva jadrnic razreda Star je zmagal portugalski čoln «Noni». Italijanska «Caprice III», ki je bila danes četrta je obdržala prvo mesto na lestvici in tako osvojila naslov z samo eno točko naskoka nad portugalskim «Bingom».

Odličen stil Ter Ovensiana v skoku v daljino

ILJA ERENBURG

Odjuga (roman)

Pol leta za tem je urednik oblastnega časopisa, ko je stal pred sliko Vladimira Puhova, ki je predstavljal dva delavca, breča časopis, navdušen vzkljnil: «To je res velik umetnik! Samo poglejte na izraz oči, na mlajšega...» Tako mu je treba dati kletno stanovanje... Govorili so, da Puhov stremi po Stalinski nagradi. Nadežda Jegorovna je bila ponosna nad njegovim uspehom. Skomignil je z rameni: «Tebi se dopade? Po mojem je to plača. Sicer pa, tudi v Moskvi ne slikajo bolje. Sploh pa sem mnenja, da se o tem ne splača razmišljati...»

Nadežda Jegorovna je izmenjala z možem svoje misli: «Zares, dekile s katerim se je hotel Volodja oženiti, je v bistvu strahotna spogledljivka. Ti vendar veš, kako lahko se predaja vplivom... All se ti dopade njegova slika?» Puhov je nehotno odgovoril: «Njegove misli mi niso všeč. Večkrat se je pogovarjal s Sonjo o neki knjigi. Sonja je dejala, da je predvsem potrebna ideja. On pa je odgovoril: Ideje ne plačujejo, z idejami si lahko samo zlomili vrat. Za knjigo pa je važna ideologija. To — potem pa je vse dobro. Ideje pa imajo samo norci. In, ali ni res, da ga lahko vsakdo povleče kamor hoče in da je tudi sam sposoben spriditi svo-

jega najbližjega? Tako je presojal že kot otrok. Strahoten cinik je, vidiš, to je tisto...» Andreju Ivanoviču je zatrepetal glas in Nadežda Jegorovna se je prestrašila: «Ne smeš se vznemirjati...» Nadežda Jegorovna je še enkrat pomislila, če je mož krivičen do Volodje. Sonjo vedno povsod opravičuje... Ni pa slutila, da je Puhov, četudi je v resnici oboževal svojo hčer, v zadnjem času trpel, ko je videl, da je izgnila med njima prejšnja bliskovitost. Očital si je: postaral sem se, mladih ne morem več razumeti in bi rad, da bi Sonja mislila tako kot jaz, ko sem bil še študent. Kaže, da je to trajna bolezen: očetje ne morejo razumeti otrok. Prav imam, če obojam Volodjo. In zares, tudi številni drugi mladi ljudje ga imajo za kariarista. Toda Sonji nimam ničesar očitati. Če midva očasih drug drugega ne razumeva, je to zato, ker govorim v jeziku preteklosti. Nemavajda pa je samo to, zakaj ne čutim takšne pregraje med svojimi učenci ali med Savčenkam ali med Leno Zuravjevo. Verjetno je tako, da teže razumem človeka, čim bolj ga ljubim...»

Sonja je bila vase zaprti dekile, na zunanje se je redko vrnemala in nikomur ni zaupala svojih srčnih skrivnosti. Starši pa so končno že zdavnaj opazili, da ni neravnoduša do mladega inženirja Savčenka, ki jo je često obiskoval. Toda kadar je Nadežda Jegorovna napeljala pogovor nanj, je Sonja mirno odgovorila: «Simpatičen človek, toda po nepotrebnem razmišlja o njem. Preprosto, znanec je.» Nekajkrat je Nadežda Jegorovna povabila Savčenka na kosilo: za Sonjin rojstni dan potem, ko se je vrnil sin. Sonja se je vedla do njega kot do ostalih. Kadar pa sta ostala s Savčenkam sama, se je Sonja spremenila, njen obraz je zadobil mehkejšje poteze in oči so ji pričele postajati motne. Jeseni sta nekoč odšla v gozd: Sonji se je zahotelo nalomiti vejic z zlatimi listi. Vsenakrog jo bilo žolito in otožno. Šla sta molče. Nenadoma je Savčenko objel. Za trenutek je stisnila k njemu glavo in ga sama pričela poljubovati, toda hip za tem se je zavedla in bežala na cesto. Zvečer pa mu je rekla: «Treba je poča-

kati... Februarja bom videla, kam me bodo poslali. In ti bi bil tu, jaz pa tam. Ali še bolje: praviš, da bi postala ukazovalna žena... In končno je to sploh nemogoče: ti si tu manj kot leto dni in Zuravljev ti nikoli ne bo dal stanovanja...» Savčenko je odšel razkrojen. Zakaj je tako razsodna ženska? Ni pa vedel, da je Sonja po njegovem odhodu legla z obrazom k steni in zajokala. Morda pa sem govorila neumno? Seveda, zares neumno. Vendar pa je treba razmišljati o bodočnosti. Navadno o tem razmišlja mož. Toda Savčenko je otrok, zato pa mi tudi prihajajo na misel take stvari. Ali mar sam ne razume, da je tudi meni to zoprno! Sploh ničesar ne razume, toda jaz ne morem brez njega...»

Ali je bila Sonja zares preko mere razsodna, kakor se je to zdelo tako Savčenkam kakor Andreju Ivanoviču? Ali pa se je hotela samo pokazati takšno v prepričanju, da drugače sploh ne gre in da je vse ostalo idealizem, donkihotstvo in neumnost? Oče ne more razumeti, zakaj je odšla na tehnični inštitut, četudi se je navduševala nad književnostjo. Pojasnjevala je: «To je važnejše. In laže bom našla zanimivejše delo.» Na inštitutu se je navdušila za elektrotehniko in je še naprej ponavljala: «To je tisto, kar je zdaj potrebno.» Ljubila je verze, predvsem Lermontova in Bloka, očetu pa je pravila: «Če je še potrebno priznavati poezijo, je to edino poezija Majakovskega...» Zal ji je bilo matere in trudila se je pomagati ji v gospodinjstvu, pri vsem tem pa se je delala mirno in spokojno. V trgovini se je znala zrimiti k putu ali pa pričrati hišnega upravitelja. Kadar se je Nadežda Jegorovna zalostila, češ da oče ne pazi nase, je Sonja odgovarjala: «Nekaj mora vendar delati, to mu sploh daje voljo do življenja.» Ko je poslušala pripovedovanje Andreja Ivanoviča o tem, da ima Miša zdaj same petice ali pa da je Senja navdušen nad kemijo, si je Sonja mislila: glej, v primeri z njim sem prava starka...»

Ko je voščila očetu za rojstni dan, se ji je nasmehnil: «Nimam se česa veseliti: let imam dovolj, napravil pa sem

malo.» Sonja pa se je zasmejala: «Ti pa se meni zdiš tako mlad...»

H koslu so prišli gostje, Volodjevi znanci: umetnik Saburov z ženo in igralka mestnega gledališča Orlova, ki so jo vsi klicali za Taneško. Nadežda Jegorovna je razumljivo povabila tudi Savčenka, toda Savčenko je moral govoriti na literarnem krogu in je objubil, da pride kasneje. Med koslom se je Volodja dobrodušno norčeval iz Saburova. Ta se je poskušal opravičevati, toda govoril je tako nerazločno, da ni nihče ničesar razumel.

Nekoč sta bila Saburov in Volodja sošolca in mnogo sta bila skupaj tudi kot otroka. Življenje ju je ločilo. Volodja je sanjal o slavi, o denarju, zanimal se je za «udarne» teme, zanimal se je za tiste, ki so jih nagradili in za one, ki jih zdelali. Saburov pa je pridno slikal pokrajine, ki jih niso nikjer razstavljali. Ta človek, so pravili, je ljubil v življenju samo slikarstvo in svojo ženo Glašo, hromo in bolešno žensko. Glaša je delala kot korektor in Saburova sta žvela v glavni z v njeno majhno geldo. Zivela sta slabo. Po tem, s kakšno vnejo je Saburov gozdil ogromne kose pirog, ki mu jih je ponujala Nadežda Jegorovna, je bilo videti, da se marsikdaj ni navedel do sitega. Glaša je gledala nanj z zaljubljenimi očmi. Od takrat, ko sta se zvela, je Saburov razen pokrajinj slikal samo se svojo ženo. Na portretih se je zdela skazena, toda tudi skazenosti je dodajal nekakšno lepoto. Volodja je često pripovedoval staršem, da je Saburov zelo talentiran, morda najtalentiranjši od vseh, toda v glavi mu je manjkalo eno kolesce in človek ne more razumeti, kaj je danes potrebno in mu tega sploh nisi mogel izbiti iz glave.

Volodja se je tudi med koslom norčeval iz Saburova: «Ti na vsak način hočeš prehiteti epoho.»

Saburov je v odgovoru goreče, toda nerazumljivo pripovedoval o Raffaelu, o občutju barve, o kompoziciji, dokler se ni vmešala Nadežda Jegorovna: